

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาชีวิตศึกษา)

ปริญญา

พัฒนาชีวิตศึกษา

อาชีพศึกษา

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง ความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพของนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี
Opinions of Higher Education and Career Selection of High School Students of
the Non- formal and In-formal Education Center, Nontaburi Province

นามผู้วิจัย นางสาวกัญญาพัชญ์ ภาควิชาปรัชญา

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์สุรัชย์ จิวเจริญสกุล, ศศ.ด.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(อาจารย์จินตนา กาญจนวิสุทธิ, อ.อ.ด.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(อาจารย์สมภพ สุวรรณรัฐ, ศศ.ด.)

หัวหน้าภาควิชา

(รองศาสตราจารย์สุรัชย์ จิวเจริญสกุล, ศศ.ด.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญญา ธีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ศ.

สิงห์สีหิ มทาวิตยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพของนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

Opinions of Higher Education and Career Selection of High School Students of
The Non- formal and In-formal Education Center, Nontaburi Province

โดย

นางสาวกัญญาพัชญ์ ภาคย์พิริยะกุล

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาชีวศึกษา)

พ.ศ. 2553

ภิญญาพัชญ์ ภาควิชาศึกษาศาสตร์ 2553: ความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพ
ของนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการตามศึกษาตาม
อัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ปรินญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
(พัฒนาชีวศึกษา) สาขาวิชาพัฒนาชีวศึกษา ภาควิชาชีวศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์สุรัช จิวเจริญสกุล, ศศ.ด. 113 หน้า

วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ ศึกษาความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพ
ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง (Simple Random Sampling) จำนวน
255 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบสอบถาม 5 ด้าน คือ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านบุคคล
ที่เกี่ยวข้อง ด้านลักษณะของสถาบัน ด้านสังคมและด้านการประกอบอาชีพ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์
ข้อมูลเป็นค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม
คอมพิวเตอร์

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษา
ตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี เป็นเพศหญิงร้อยละ 55.7 และเพศชาย ร้อยละ 44.3
อายุเฉลี่ย 23.8 ปี อายุสูงสุด 50 ปี และอายุต่ำสุด 16 ปี นักศึกษามีคะแนนเรียนเฉลี่ยสะสม 2.53
อาชีพของบิดา-มารดามากกว่าครึ่งคืออาชีพรับจ้างและทำธุรกิจส่วนตัว สถานภาพของบิดา-มารดา
มากกว่าครึ่งอยู่ด้วยกัน สมาชิกครอบครัวของนักศึกษาเฉลี่ย 4.28 คน ความคิดเห็นในการเลือก
ศึกษาต่อและประกอบอาชีพของนักศึกษา 5 ด้านประกอบด้วย 1) เหตุผลส่วนตัวของนักศึกษา
มีความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่ออยู่ในระดับมาก 2) ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นใน
การเลือกศึกษาต่ออยู่ในระดับปานกลาง 3) ด้านลักษณะของสถาบันมีความคิดเห็นในการเลือก
ศึกษาต่อในระดับปานกลาง 4) ด้านสังคมมีความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อในระดับปานกลาง
5) ด้านการประกอบอาชีพมีความคิดเห็นในการเลือกประกอบอาชีพในระดับมากเพราะต้องการ
มีความรู้เฉพาะด้านอาชีพและมีฐานะทางการเงิน

Pinyaphat Pakpiriyakul 2010: Opinions of Higher Education and Career Selection of High School Students of the Non-formal and In-formal Education Center, Nontaburi Province. Master of Education (Vocational Education Development), Major Field: Vocational Education Development, Department of Vocational Education. Thesis Advisor: Associate Professor Surachai Jewcharoensakul, Ph.D. 113 pages.

The objective of the study was to find out the Opinions of high school students of the non-formal and in-formal education center of Nontaburi province about their selection of higher education and career for their future. , simple random sampling was used for selection the sampling of 255 students. Questionnaire was use for data collection, with 5 components of; oneself reasons, relatively persons, characteristic of the institute, social indicators and opportunity for future career. Frequency, percentage, mean and standardization were used as statistical tools, analyzed data with program computer.

The result of the study revealed as the following; more than half of the students who answer the questionnaire was female, 55.7% and 44.3% was male. The average grade age was 23.8, the oldest was 50 years old and the youngest was 16 years old. The average point of study was 2.53. More than half of parent live together and more than half of them were employee and ran self business. The average number of the family's member was 4.28. The Opinions of the student about further education and career selection revealed into 5 components; 1) Oneself reasons, found that the student Opinions to continue their studying in level. 2) Relatively persons, related to the students decision making for continuing education in level. 3) Characteristic of the institute, related to the students decision making for continuing education in much level. 4) Social indicators, because they expect to become success in their future, and 5) Opportunity for future career was in much level, It Opinions only hare Professional knowledge and Financial.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

____ / ____ / ____

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ จิวเจริญสกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ที่ได้กรุณาชี้แนะแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.จินตนา กาญจนวิสุทธิ์ อาจารย์ ดร. สมภพ สุวรรณรัฐ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม อาจารย์ ดร.อนุชัย งามวรังกูร ประธานการสอบ รองศาสตราจารย์ ดร.นพคุณ ศิริวรรณ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำเพิ่มเติมเพื่อความสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ รองศาสตราจารย์ ดร.พนิต เข้มทอง ประธานสาขาวิชาพัฒนาอาชีวศึกษา และคณาจารย์ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ แนวคิด และถ่ายทอดประสบการณ์อันมีค่าให้แก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาของการศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.วสันต์ ทองไทย อาจารย์ ดร.ปิยะพงษ์ ไสยโสภณ และผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี ดวงดา จานงค์ ผู้เชี่ยวชาญที่ได้กรุณาตรวจสอบเครื่องมือวิจัย พร้อมทั้งให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือที่ใช้การวิจัยซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการดำเนินการวิจัย

ขอขอบคุณเพื่อนนิสิตสาขาวิชาพัฒนาอาชีวศึกษารุ่นที่ 1 ทุกคนที่ให้อำนาจใจ และช่วยเหลือให้คำแนะนำอย่างดีเสมอมา

และท้ายที่สุดนี้กำลังใจที่สำคัญยิ่ง คือครอบครัว ได้แก่ คุณพ่อสมนึก คุณแม่นบทอง สวนสมจิตร นางวารุณี ศวัสดิภักดิ์ นายปิยะเดชา ผ่องจิตต์ นางสาวอุบลวัฒนา ลัมเลิศพงษ์ นางสาวระย้า นุ่นนาแซง น้องสาว น้องชาย และบุตรชาย ที่ให้อำนาจใจ ช่วยเหลือผู้วิจัยมาโดยตลอด จนประสบความสำเร็จในที่สุด คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่ บิดา มารดา ครูอาจารย์ และ ผู้มีพระคุณทุกท่าน

ภิญญาพัชญ์ ภาคย์พิริยะกุล

พฤษภาคม 2553

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง

(3)

บทที่ 1 บทนำ

1

ความสำคัญของปัญหา

1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

3

ขอบเขตของการวิจัย

3

นิยามศัพท์เฉพาะ

3

บทที่ 2 การตรวจเอกสาร

6

ความหมายและแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับความคิดเห็น

7

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับความต้องการ

13

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องความต้องการทางด้านการศึกษา

15

ทฤษฎีที่แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อ

20

ทฤษฎีที่การตัดสินใจและการเลือกประกอบอาชีพ

30

ประวัติความเป็นมาศูนย์การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย

อำเภอเมืองจังหวัดนนทบุรี

38

เครือข่ายหลักในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน

44

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

45

กรอบแนวคิดในการวิจัย

54

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

55

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

52

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

57

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

57

การเก็บรวบรวมข้อมูล

58

การวิเคราะห์ข้อมูล

59

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

60

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	61
ผลการวิจัย	61
ข้อวิจารณ์	80
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	83
สรุป	83
ข้อเสนอแนะ	85
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	87
ภาคผนวก	96
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ	97
ภาคผนวก ข บันทึกข้อความเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ	99
ภาคผนวก ค หนังสือเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ	102
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล	104
ภาคผนวก จ แบบสอบถามงานวิจัย	106
ประวัติการศึกษาและการทำงานผู้วิจัย	113

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	การสุ่มตัวอย่างจากประชากร	56
2	ข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี	62
3	ความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อรายชื่อของด้านเหตุผลส่วนตัว	71
4	ความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อรายชื่อด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	72
5	ความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อรายชื่อด้านลักษณะของสถาบัน	74
6	ความคิดเห็นในการเลือกประกอบอาชีพรายชื่อด้านสังคม	76
7	ความคิดเห็นในการประกอบอาชีพรายชื่อด้านประกอบอาชีพ	77
8	สรุปผลระดับความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อของนักศึกษามัธยมศึกษาตอน ปลายศูนย์การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัด นนทบุรี ค่าเฉลี่ยในแต่ละด้าน	78
9	ปัญหาและอุปสรรคความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพของ นักศึกษา	79

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ในภาวะที่เศรษฐกิจสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วส่งผลให้ทุกประเทศประสบปัญหาในการแข่งขันที่รุนแรง เพื่อความอยู่รอด มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจะเห็นได้ว่าทรัพยากรมนุษย์เป็นสิ่งที่สำคัญเมื่อมนุษย์มีความรู้ที่ดีขึ้นในการพัฒนาคุณภาพชีวิตก็จะมีส่วนช่วยเศรษฐกิจและสังคมของประเทศได้พัฒนา

ทั้งนี้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545- 2549) แม้ว่าประสบผลสำเร็จในระดับหนึ่ง แต่ยังคงมีประเด็นสำคัญที่เป็นปัญหาและจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาในอีก 5 ปีข้างหน้า ซึ่งเป็นช่วงกลางของแผนการศึกษาแห่งชาติ หรือช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) เพื่อให้การพัฒนาการศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพสูงสุดทั้งระบบ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาบทบาทของการศึกษาที่จะต้องเป็นผู้ผลักดันการพัฒนาในทุกภาคส่วนของประเทศ (กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษา, ฉบับสรุป: 2)

ในการศึกษาจึงเป็นสิ่งที่สำคัญในการพัฒนาคน ถึงกับมีคำกล่าวที่ว่า ถ้าประเทศใดไม่สามารถพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ได้ก็ไม่สามารถพัฒนาอย่างอื่นได้มากนักไม่ว่าจะเป็นทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าการศึกษาเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญทำให้มนุษย์กลั่นกลายเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าต่อการพัฒนา ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นหัวใจหลักในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพที่ดี และฟื้นฟูศักยภาพของคนให้มีวิถีชีวิตในชุมชนเมืองและชุมชนชนบทในการพัฒนาตนเองไปในทางที่ดีขึ้น

นอกจากนั้นการศึกษาซึ่งเป็นเครื่องมือในการปลูกฝังจิตใจของบุคคลต่างๆ ให้เห็นคุณค่าและสนใจการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและรักษาสีงแวดล้อม ตลอดจนเป็นเครื่องมือในการพัฒนาขีดความสามารถของทรัพยากรทางบุคคลของชาติทั้งในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเข้าสู่การศึกษาขั้นอุดมศึกษาซึ่งเป็นการเตรียมผลิตกำลังคนเข้าสู่การทำงานและการประกอบอาชีพ

จุดเน้นด้านการศึกษาในปัจจุบันและอนาคตก็คือ การศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของผู้เรียนการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัยเมื่อเรียนจบมัธยมศึกษาตอนปลายบางส่วนเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย พบปัญหาเรื่องการศึกษา เนื่องจากพื้นฐานความรู้ที่เรียนมาในบางวิชาที่อ่อนจนไม่สามารถเรียนต่อให้จบได้ และขาดความรู้ เรื่องการศึกษาต่อ ในด้านที่ตนมีความสามารถและถนัด เมื่อออกมาทำงานก็ขาดทักษะความสามารถในการทำงาน เนื่องจากการเลือกศึกษาต่อที่ไม่ตรงกับความสามารถที่มีอยู่ จุดสำคัญคือบุคคลเหล่านี้เมื่อเรียนจบแล้วควรรู้ทิศทางและจุดมุ่งหมายในการประกอบอาชีพของตนเองเพื่อนำไปพัฒนาตน ให้ตรงกับความสามารถ มีโอกาสประสบความสำเร็จในชีวิต และนำความรู้ไปประกอบอาชีพที่สังคมยอมรับ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาความคิดเห็นเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพของนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายของศูนย์การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ผลที่ได้จากการศึกษา มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนานักศึกษา เพื่อการจัดการศึกษาด้านพัฒนาอาชีพและการเลือกศึกษาต่อ ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาเพื่อประโยชน์กับนักศึกษาและสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อของนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ในด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง และด้านลักษณะสถาบัน
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นในการประกอบอาชีพของนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ในด้านสังคม และในด้านเลือกประกอบอาชีพ
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการเลือกศึกษาต่อและเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลจากการวิจัยจะเป็นประโยชน์กับสถานศึกษาในการพัฒนานักศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดจุดมุ่งหมายในการเลือกศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น
2. เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะในด้านการประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับนักศึกษาซึ่งนำไปประกอบอาชีพได้จริง ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ในด้านการวางแผนพัฒนานักศึกษา
3. นำปัญหาและอุปสรรคของนักศึกษามาเป็นแนวทางในการพัฒนาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ให้ตรงกับความต้องการของนักศึกษาต่อไป

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยนี้จะศึกษาเฉพาะ ความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพของ นักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายศูนย์การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 725 คน ประกอบด้วย ด้านข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษา เพศ อายุ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพบิดา-มารดา ระดับ การศึกษาบิดา-มารดา ภูมิลำเนา ระดับการศึกษาเดิมของนักศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของ ครอบครัว ความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านบุคคล ที่เกี่ยวข้อง ด้านลักษณะสถาบัน ด้านสังคม ด้านประกอบอาชีพ และปัญหาและอุปสรรคที่มีของ นักศึกษา

นิยามศัพท์

เพื่อให้ความหมายของคำหรือข้อความที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เข้าใจตรงกันจึงกำหนด ความหมายของคำที่ใช้ ดังนี้

ความคิดเห็น หมายถึง สิ่งที่คาดหวังในอนาคตของนักเรียนนั้นเพื่อบรรลุในสิ่งที่มุ่งหวัง และความก้าวหน้าของชีวิต โดยการตัดสินใจด้วยความรู้สึกส่วนตัวเพื่อแสดงตัวตนกับสิ่งที่ต้องการของนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

ความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อ หมายถึง การตัดสินใจพัฒนาตนเองในด้านการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ในระดับที่สูงขึ้น

ด้านเหตุผลส่วนตัว หมายถึง ความคิดเห็นในสิ่งที่คาดหวังและต้องการจะเป็นในอนาคต ตามความสนใจของตนเอง ได้แก่ ความต้องการเลือกศึกษาต่อตามความสนใจของตนเอง ต้องการพัฒนาตนเองและต้องการมีความรู้

ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง หมายถึง สิ่งที่เป็นแรงผลักดันให้นักศึกษาเลือกที่จะเป็นในอนาคต ได้แก่ เลือกเรียนเพราะบิดา/มารดา เลือกเรียนเพราะเพื่อนแนะนำ และเลือกเรียนเพราะครูเป็นผู้แนะนำ

ด้านลักษณะสถาบัน หมายถึง สถานที่ ที่นักศึกษาต้องการเลือกจะศึกษาต่อ ได้แก่ สถาบันที่นักศึกษาเลือกเรียนต่อนั้นมีชื่อเสียง และมีสาขาที่ต้องการเลือกเรียน

เลือกประกอบอาชีพ หมายถึง การตัดสินใจพัฒนาตนเองในด้านอาชีพ เพื่อให้มีความรู้เฉพาะด้านอาชีพที่ต้องการ เพื่อสร้างรายได้ให้กับตนเอง

ด้านสังคม หมายถึง ความต้องการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ต้องการมีบทบาทในสังคมและชุมชนเป็นบุคคลที่มีประโยชน์ต่อสังคม ได้แก่ ต้องการมีชื่อเสียงในสังคม ต้องการความสำเร็จในอนาคตและต้องการให้ผู้อื่นแสดงความชื่นชม

ด้านการประกอบอาชีพ หมายถึง ความต้องการที่จะมีความรู้เฉพาะด้านอาชีพที่ตนเองมีความถนัดและสนใจที่จะนำมาพัฒนาในการหาเลี้ยงชีพเพื่อสร้างรายได้ให้กับตนเอง และเป็นบุคคลที่มีคุณภาพตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ ได้แก่ ต้องการมีความรู้เฉพาะด้านอาชีพ และต้องการโอกาสเข้าสู่ตลาดแรงงาน

ระดับการศึกษาเดิม หมายถึง ภูมิหลังทางการศึกษาที่ได้รับก่อนเข้าเรียนศูนย์การศึกษา
นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

ภูมิลาเนา หมายถึง ถิ่นที่อยู่อาศัยของนักศึกษา ก่อนเข้าเรียนศูนย์ส่งเสริมการศึกษานอก
ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว หมายถึง จำนวนเงินที่ได้จากการประกอบอาชีพของ
บิดา-มารดาในแต่ละเดือน

อาชีพของบิดาและมารดา หมายถึง งานที่บิดาและมารดาทำอยู่ในปัจจุบันซึ่งได้รับ
ค่าตอบแทนเป็นรายได้หลักของครอบครัว ได้แก่ รับราชการ พนักงานบริษัท รับจ้าง ธุรกิจส่วนตัว
อื่นๆ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง เกรดเฉลี่ยของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ที่กำลังศึกษาอยู่ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองนนทบุรี
จังหวัดนนทบุรี

ปัญหาและอุปสรรค หมายถึง สิ่งที่ทำให้นักศึกษาขาดความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นสิ่งที่มา
เกี่ยวข้องโดยตรงกับนักศึกษาส่งผลให้นักศึกษาเกิดความท้อถอยกับชีวิตและการกำหนด
จุดมุ่งหมายในอนาคตที่ไม่ตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษา

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษาความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพของนักศึกษา
มัธยมศึกษาตอนปลายศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี
จังหวัดนนทบุรี

ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการรวบรวมข้อมูล
รายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ความหมายและแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับความคิดเห็น
2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของมนุษย์
3. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องความต้องการทางด้านการศึกษา
4. ทฤษฎีแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อ
5. ทฤษฎีการตัดสินใจการเลือกอาชีพและการประกอบอาชีพ
6. ประวัติความเป็นมาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายและแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็น

ความหมายของความคิดเห็น (Opinion)

พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยาอังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2532: 246) ให้ความหมายของความคิดเห็นว่าเป็นข้อพิจารณาความจริงจากการใช้ปัญญา ความคิดเห็นประกอบกันถึงแม้จะไม่ได้หลักฐานพิสูจน์ยืนยันได้เสมอไป

กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2542: 4) ได้ให้ความหมาย ความคิดเห็น หมายถึง ข้อคิด ข้อเสนอแนะที่มีต่อการศึกษาก้าวหน้าขั้นพื้นฐาน สำหรับกลุ่มเป้าหมายการศึกษานอกโรงเรียน

ชลินารถ วงศ์อ่อน (2535: 5) ได้กล่าวว่า ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกที่แสดงออกด้วยการลงความเห็นในสิ่งหนึ่งสิ่งใด

รุ่งอรุณ บุตรเนียร (2535: 7) ได้กล่าวว่า ความคิดเห็น หมายถึง ความเชื่อ ความรู้สึก เฉพาะตัวและการตัดสินใจ ว่าเห็นด้วยหรือไม่ ในการตอบแบบสอบถามของความคิดเห็นนั้นไม่มีผู้วินิจฉัยว่าถูกหรือผิด ดีหรือไม่ดี

อัญชรีย์ สรวงท่าไม้ (2536: 8) ได้กล่าวว่า ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกถึง ความรู้สึก การรับรู้ของครูประจำกลุ่มและนักศึกษาจังหวัดชลบุรีที่มีต่อการจัดกิจกรรมพบกลุ่ม

สุธรา ทรัพย์เจริญ (2544: 4) ได้กล่าวว่า ความคิดเห็น หมายถึง ความคิด หรือการลงความเห็นสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่ได้แสดงออกในการตอบแบบสอบถาม

ธนภรณ์ พุทธรณ์ธร (2545: 5) ได้กล่าวว่า ความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ หมายถึง การแสดงออกทางความรู้สึกนึกคิด ความเข้าใจ และการรับรู้ต่อปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ

ธิดารัตน์ ปลื้มจิตต์ (2551: 2) ได้กล่าวว่า ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกทางด้าน เจตคติ ความเชื่อ การตัดสินใจ ความนึกคิด ความรู้สึกและวิจารณญาณ ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วย การพูด การเขียนและอีกมากมายโดยอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมของแต่ละบุคคลเป็นส่วนประกอบในการพิจารณา

Feldman (1971: 53 อ้างใน ธิดารัตน์ ปลื้มจิตต์, 2551: 2) กล่าวว่า การสำรวจความคิดเห็น เป็นการศึกษาความรู้สึกของบุคคล กลุ่มคนที่มีต่อสิ่งหนึ่ง แต่ละคนจะแสดงความเชื่อ และ ความรู้สึกใดๆ ออกมาโดยการพูด การเขียน เป็นต้น การสำรวจความคิดเห็น จะเป็นประโยชน์ต่อ การวางแผนนโยบายต่างๆ การเปลี่ยนแปลง นโยบายหรือการเปลี่ยนแปลงระบบงาน รวมทั้งในการ ฝึกหัดการทำงานด้วยเพราะจะทำให้การดำเนินการต่างๆ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยตามความพอใจ ของผู้ร่วมงาน

คำว่า ความคิดเห็น มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่าน หลายลักษณะต่างๆ กันซึ่งนำมาเป็น แนวทางในการศึกษาดังนี้

จากความคิดเห็นต่างๆ สรุปได้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง ความเชื่อ ที่แสดงออกด้วย การตัดสินใจด้วยความรู้สึกและวิจารณญาณที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยอาศัยพื้นฐานส่วนตัว เพื่อแสดงตัวตน กับสิ่งที่ต้องการและคาดหวัง

ประเภทของความคิดเห็น

Remmer (1954: 171 อ้างใน ธิดารัตน์ ปลื้มจิตต์, 2551: 2) กล่าวว่า ความคิดเห็นมี 2 ประเภทด้วยกัน คือ

1. ความคิดเห็นเชิงบวกสุด – เชิงลบสุด เป็นความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้ และ ประสบการณ์ซึ่งสามารถรวบทิศทางได้

1.1 ทิศทางบวกสุด ได้แก่ ความรักจนหลงบูชา

1.2 ทิศทางลบสุด ได้แก่ รังเกียจมาก ความคิดเห็นนี้รุนแรงเปลี่ยนแปลงได้ยาก

2. ความคิดเห็นจากความรู้ ความเข้าใจ การมีความคิดต่อสิ่งหนึ่งขึ้นอยู่กับความรู้ ความเข้าใจในทางไม่ดี ไม่ชอบ รังเกียจ ไม่เห็นด้วย

สรุป ประเภทของความคิดเห็นตามที่กล่าวมาข้างต้น คือ 2 ประเภท คือ ความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ ทิศทางบวก และทิศทางลบ ความรู้สึกให้อภัย กับความรู้สึกเกลียดแค้นและความคิดเห็นจากความรู้ ความเข้าใจในทางไม่ดี ไม่ชอบ

Guralnik (1976: 169 อ้างใน ราชศักดิ์ เอกพิชิตมาร, 2551) กล่าวว่า ความคิดเห็นมีคำจำกัดความอยู่ 4 ข้อ คือ

1. เป็นความเชื่อที่ไม่สามารถยืนยันได้อย่างแน่นอนว่าเป็นความรู้สึกที่แท้จริงแต่เป็นสิ่งที่ถูกต้องและมีเหตุผล หรือความน่าจะเป็นของความคิดเห็นเฉพาะบุคคลในการตัดสินใจ
2. การประเมินผล หรือความรู้สึกหรือการประมาณค่าเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณค่าของบุคคลหรือสิ่งต่างๆ
3. รูปแบบการตัดสินใจของผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาสาระ ซึ่งการให้ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเป็นสิ่งที่ต้องการ
4. หลักเกณฑ์ในการใช้ถ้อยคำโดยมีการตัดสินใจ หรือพิจารณาตัดสินใจต่างๆ โดยมีหลักเกณฑ์สนับสนุนในแต่ละกรณี

สรุปความคิดเห็นมีคำจำกัดความ 4 ข้อ เป็นความเชื่อที่ไม่สามารถยืนยันได้ การประเมินผลหรือประเมินค่า อยู่ที่บุคคล การตัดสินใจเนื้อหาสาระขึ้นอยู่กับผู้เชี่ยวชาญเป็นสิ่งที่ต้องการ การตัดสินใจโดยมีหลักเกณฑ์สนับสนุนในแต่ละกรณี

การเกิดความคิดเห็น

ธีระพร อูวรรณโณ (2535: 51) กล่าวว่า ความคิดเห็นเกิดขึ้นจากอิทธิพลต่างๆ ดังนี้

1. อิทธิพลจากพ่อแม่ เป็นแหล่งอิทธิพลสูงสุด โดยเฉพาะในวัยเด็ก ซึ่งจะพัฒนา ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้สึกนึกคิดขึ้นมาในครอบครัวที่มี พ่อแม่เป็นผู้มีความควบคุมดูแลเมื่อทำความดี และลงโทษเมื่อทำสิ่งไม่ดี หรือสิ่งที่พ่อแม่ห้ามและไม่เห็นด้วย
2. อิทธิพลจากกลุ่มต่างๆ ในสถานศึกษา เช่น ครู เพื่อน รุ่นพี่ เพื่อน และ ผู้บังคับบัญชา ก็มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น
3. อิทธิพลจากประสบการณ์ส่วนตัว ประสบการณ์ในวัยเด็กว่ามีอิทธิพลต่อการพัฒนาของบุคคล รวมทั้งพัฒนาความคิดเห็นของบุคคลด้วย โดยเฉพาะประสบการณ์ที่รุนแรงหรือกระทบกระเทือนใจบุคคลนั้น
4. อิทธิพลจากสื่อมวลชน เช่น การโฆษณา ประชาสัมพันธ์ต่างๆ ที่พยายามเปลี่ยนความคิดเห็นของคนให้หันไปนิยมผลิตภัณฑ์ต่างๆ

สรุปอิทธิพลต่อความคิดเห็น เกิดจากอิทธิพลพ่อแม่ ครู เพื่อนญาติ พี่น้องและรุ่นพี่ จากประสบการณ์ในวัยเด็ก ที่ผ่านมามาจนถึงปัจจุบัน ในด้านความคิดเห็นส่วนตัว สื่อโฆษณา ประชาสัมพันธ์ ค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงไปตาม สภาพเศรษฐกิจสังคมและชุมชน สภาพแวดล้อม รอบข้างแต่ละบุคคล

องค์ประกอบของความคิดเห็น

Triandis (1971: 2-3 อ้างใน ราชศักดิ์ เอกพิชิตมาร, 2552: 11) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของความคิดเห็นไว้ 3 องค์ประกอบ

1. องค์ประกอบด้านความรู้ ได้แก่ ความรู้ ความคิดที่บุคคลมีต่อสิ่งเร้า ซึ่งอาจเป็นบุคคล หรือสถานการณ์ใดๆ ความรู้ ความคิด ดังกล่าวจะเป็นส่วนกำหนดทิศทางของความคิดเห็นของ

บุคคล กล่าวคือ ถ้าบุคคลมีความรู้และการติดต่อกับสิ่งเร้าครบถ้วนแล้ว บุคคลจะมีความเห็นต่อสิ่งเร้าในทางบวก

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก ได้แก่ อารมณ์ หรือความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่ง ความรู้สึกดังกล่าวจะกำหนดทิศทางความคิดเห็น คือถ้ามีความรู้สึกดี บุคคลจะมีความเห็นทางบวกต่อสิ่งนั้น แต่ถ้ามีความรู้สึกไม่ดีต่อสิ่งนั้น บุคคลจะมีความเห็นในทางลบ

3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม ได้แก่ พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกต่อสิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่ง พฤติกรรมดังกล่าวจะแสดงความคิดเห็นของบุคคล คือ ถ้าแสดงออกอย่างชัดเจนแสดงว่ามีความคิดเห็นเป็นบวกเป็นลบ

สรุปองค์ประกอบของความคิดเห็น ทั้ง 3 ลักษณะ คือองค์ประกอบด้านความรู้ บุคคลที่มีความคิดเห็นกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ต้องการนั้นแล้ว จะมองเห็นเป็นทางตรงและบวก องค์ประกอบด้านความรู้สึก จะกำหนดความคิดเห็น มีความรู้สึกดีกับบุคคล คนนั้น จะเป็นไปในทางบวก คิดอยู่เสมอว่าบุคคลคนนั้นดี แต่ถ้ามีความรู้สึกทางลบ จะมีความรู้สึกในสิ่งที่ไม่ดีกับบุคคล คนนั้น องค์ประกอบด้านพฤติกรรม การแสดงออกถึงความต้องการสิ่งหนึ่งสิ่งใด อย่างเห็นได้ชัดเจน

การวัดความคิดเห็น

เพ็ญพร เพชรสุขศิริ (2531: 3) ได้กล่าวถึงการวัดทัศนคติ และความคิดเห็นมีอยู่ 4 วิธีที่แพร่หลาย

1. Thurstone's Method เป็นวิธีของเทอร์สโตน การสร้างมาตราวัดออกเป็นปริมาตรแล้วเปรียบเทียบตำแหน่งของความคิดเห็น หรือทัศนคติไปในทางเดียวกัน และเสมือนว่าเป็นช่วงที่มีช่วงห่างเท่ากัน

2. Guttman's Scale เป็นวิธีกัตต์แมน วัดทัศนคติหรือความคิดเห็นในแนวเดียวกันและสามารถจัดอันดับของทัศนคติสูง-ต่ำ แบบเปรียบเทียบกันและกันได้จากอันดับต่ำสุด ถึงสูงสุดและแสดงถึงการสะสมของข้อความคิดเห็น

3. Semantic Differential Scale: S-D Scale วิธีการจำแนกแบบ เอสดี สเกล เป็นวิธีทัศนคติหรือความคิดเห็นโดยอาศัยคู่คำศัพท์ที่มีความหมายตรงกันข้าม เช่น ดี - เลว ขยัน - ขี้เกียจ เป็นต้น

4. Likert's Method วิธีวัดแบบลิเกริท เป็นวิธีสร้างมาตราวัดทัศนคติที่นิยมแพร่หลาย เพราะเป็นวิธีสร้างมาตรวัดที่ง่าย ประหยัดเวลา ผู้ตอบสามารถแสดงทัศนคติในทางชอบไม่ชอบ โดยยึดอันดับความชอบหรือไม่ชอบซึ่งมีคำตอบให้เลือก 5 หรือ 4 คำตอบ และให้ลงคะแนน 5 4 3 2 1

สรุปการวัดความคิดเห็นและทัศนคติ วิธีของเธอร์สโตน การสร้างมาตราวัดออกเป็น ปริมาตรแล้วเปรียบเทียบตำแหน่งของความคิดเห็น วิธีกัตต์แมน วัดทัศนคติหรือความคิดเห็น ในแนวเดียวกันโดยการจัดอันดับ ทัศนคติสูง-ต่ำ วัดแบบลิเกริท เป็นวิธีสร้างมาตราวัดให้ลงคะแนน 5 4 3 2 1

ความสำคัญของความคิดเห็น

Feldman (1971: 53 อ้างใน ลาวัณย์ จักรานุวัฒน์, 2540: 9) การสำรวจความคิดเห็น เป็นการศึกษาความรู้ของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แต่ละคนจะแสดงความเชื่อ และความรู้สึกใดๆ ออกมาโดยการพูดหรือเขียน การสำรวจความคิดเห็นจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงาน การกำหนด นโยบาย แผนงาน โครงการต่างๆ หรือการเปลี่ยนแปลงระบบงานการดำเนินงาน รวมทั้งการฝึกหัด การทำงานด้วย เพราะจะทำให้การดำเนินงานต่างๆ บรรลุตามวัตถุประสงค์ และจุดมุ่งหมาย ที่กำหนดไว้ในแผนงาน เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและความพอใจของผู้ร่วมงาน

ฐานะของความคิด ในกระบวนการของการศึกษา หรือการพัฒนาปัญญา

พระเทพเวที ประยุทธ์ ปยุตโต (2533: 9-13) กล่าวว่า ตัวแท้ของการศึกษา คือการพัฒนาตนเองโดยมีการพัฒนาปัญญาเป็นแกนกลางนั้น เป็นกระบวนการที่ดำเนินไปภายในตัวบุคคล แกนนำของกระบวนการแห่งการศึกษา ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจ ความคิดเห็น แนวความคิด ทัศนคติ ค่านิยมที่ถูกต้องดีงาม เกื้อกูลกับชีวิตและสังคม สอดคล้องกับความเป็นจริง เรียนรู้กันว่าสัมมาทิฐิ

สัมมาทิฐิ (เห็นชอบ) นั้นแยกออกได้เป็น 2 ระดับคือ

1. ทักษะ ความคิดเห็น แนวความคิด ทฤษฎี ความเชื่อถือ ความนิยม ค่านิยม จำพวกที่เชื่อหรือยอมรับการกระทำและผลการกระทำของตน
2. ทักษะ แนวความคิด ที่มองเห็นความเป็นไปของสิ่งทั้งหลายตามธรรมดาแห่งเหตุปัจจัย ความรู้ความเข้าใจสิ่งทั้งหลายตามสภาวะของมันหรือตามที่มันเป็น ไม่เอนเอียงไปตามความชอบ ความชังของตน หรือตามที่อยากให้มันเป็นอยากไม่ให้มันเป็น ความรู้ความเข้าใจสอดคล้องกับความเป็นจริงแห่งธรรมดา

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับความต้องการ

ความหมายและแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของมนุษย์

Maslow (1987 อ้างใน หลุยส์ จำปาเทศ, 2532: 31-41) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของ Maslow Hierarchy of Needs มนุษย์ทุกคนมีความต้องการอยู่ตลอดเวลาและความต้องการของมนุษย์ไม่มีที่สิ้นสุด เมื่อมนุษย์ได้รับการตอบสนองในสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้ว ก็จะแสวงหาความต้องการในสิ่งอื่นต่อไปอีก ความต้องการของมนุษย์จะเป็นลักษณะจากต่ำไปหาสูงที่เรียกว่า ลำดับขั้นความต้องการ แบ่งออกเป็น 5 ขั้น ดังนี้

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (The Physiological Needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์เพื่อความอยู่รอดของชีวิต
2. ความต้องการความปลอดภัย (The Safety Needs) เป็นความต้องการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันเพื่อให้เกิดความปลอดภัยจากอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับร่างกายและความมั่นคงในชีวิต
3. ความต้องการทางสังคมและความรัก (The Belongingness and Love Needs) เป็นความต้องการการยอมรับจากผู้อื่นและมีความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

4. ความต้องการที่จะได้รับการยกย่อง (The Esteem Needs) เป็นความต้องการที่อยากให้ผู้อื่นยกย่อง สรรเสริญ และความต้องการในการตระหนักถึงความสำคัญของตนเอง

5. ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (The Need for Self-Actualization) เป็นความต้องการสูงสุดในชีวิตของมนุษย์ นั่นคือ ความต้องการให้บรรลุผลสำเร็จสิ่งที่ใฝ่ฝันไว้

สรุปทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของ Maslow เป็นความต้องการของมนุษย์ในขั้นพื้นฐานจากลำดับล่างสู่บน มีทั้งหมด 5 ขั้น คือทางด้านร่างกายสู่ด้านจิตใจและสู่ความสำเร็จของชีวิตเพื่อให้บรรลุในสิ่งที่คิดเห็นและในสิ่งที่หวังเพื่อความต้องการไปสู่ความสำเร็จ

Clayton (1972 อ้างใน หลุย จำปาเทศ, 2532: 40-41) ได้กล่าวถึง ทฤษฎี ความต้องการ อีอาร์จี (ERG theory) ของ Alderfer นักจิตวิทยาจากมหาวิทยาลัยเยล เป็นผู้ที่หนึ่งที่สนับสนุนทฤษฎีระดับขั้นของ Maslow และความต้องการของแบ่งแยกความต้องการของมนุษย์ออกเป็น 3 ลำดับขั้น

ระดับที่ 1 ความต้องการขั้นพื้นฐาน (Existence Needs: E) หมายถึง ความต้องการด้านร่างกาย ความต้องการความปลอดภัยมั่นคง

ระดับที่ 2 ความต้องการความสัมพันธ์ (Relation Needs: R) หมายถึง ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ รอบตัวและ ในสังคม เช่น คิดเห็นความสัมพันธ์ในครอบครัว เพื่อนร่วมงานและบุคคลที่ตัวเองมีความเกี่ยวข้องด้วย สรุปว่า คนจะมีความสุขเมื่อได้มีการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นเป็นกลุ่มและคณะ

ระดับที่ 3 ความต้องการเจริญก้าวหน้า (Growth Needs: G) หมายถึง ความต้องการที่มนุษย์ต้องการเจริญก้าวหน้า เป็นความต้องการสูงสุดของคน ความต้องการที่จะพยายามพัฒนาตนเองเพื่อให้ประสบความสำเร็จในชีวิต โดยแสดงความต้องการใช้ความรู้ความสามารถของตนเองให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่

สรุป บุคคลใดก็ตามจะตอบสนองความต้องการในระดับใดระดับหนึ่งก่อนที่จะต้องก้าวไปยังความอีกความต้องการอีกระดับหนึ่งโดยการจูงใจด้วยความต้องการมากกว่า 1 อย่าง พร้อมๆ กัน เช่น ความต้องการที่มีหน้าที่การงานที่มั่นคงพร้อมกับเงินเดือนที่เพียงพอกับการดำรงชีวิต พร้อมทั้ง

คิดเห็นความชื่นชมในการกระทำ และการยอมรับในสังคม หรือ ความต้องการความสำเร็จในการศึกษาต่อโดยเข้าศึกษามหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง คิดเห็นคำชมจากคนรอบข้างหรือคนที่เรารัก

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความต้องการทางด้านการศึกษา

Boyle (1981 อ้างใน ชัยฤทธิ์ โพธิสุวรรณ, 2543) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีความต้องการทางด้านการศึกษา แบ่งตามประเภทตามความหมายได้ 4 ประเภท

1. ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ (Basic human needs)

ทางกาย (Physiological) ความต้องการทางกาย เช่น ความหิว ความกระหายน้ำ ความต้องการพักผ่อน สิ่งเหล่านี้จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เมื่อบุคคลมีความต้องการสูงก็จะเกิดอิทธิพลต่อพฤติกรรมมาก

ความมั่นคง (Security) ความต้องการความมั่นคง เป็นทั้งทางกายภาพและทางเศรษฐกิจ เช่น ความต้องการมั่นคงในหน้าที่การงาน การประกันภัย และการประกันชีวิต ความปลอดภัยของบ้าน เงินออมและเงินค่าทดแทน

ทางสังคม (Social) ความรัก การยอมรับ การเป็นพวกและหมู่เหล่ามีความสำคัญ ความต้องการทางสังคม เป็นความปรารถนาในการผูกพันกับบุคคล กลุ่มคนและสถานที่

ทางตัวตน (Ego) ความนับถือตนเอง การเห็นคุณค่าในตนเองและความเป็นตัวตนเป็นแรงขับให้บุคคลใฝ่หาการยอมรับว่าตนเองมีคุณค่าจากผู้อื่น ความรู้สึกเชื่อมั่น มีคุณค่า เข้มแข็ง งดงาม และมีประโยชน์ เป็นสิ่งสำคัญต่อบุคคล

2. การบรรลุในสิ่งตนเป็นได้จริง (Self - actualization) เป็นความต้องการที่จะเป็นบุคคลที่ตนปรารถนา การสนองตอบความต้องการนี้แสดงออกได้หลายทาง เช่น การเป็นแม่ที่ดี การเป็นพ่อที่ดี การเป็นครูที่ดี การเป็นคนดี ความต้องการเหล่านี้เกิดขึ้นตามลำดับ บุคคลกำหนดรู้ความต้องการเหล่านี้ได้เอง นักการศึกษานอกระบบมีความมุ่งข้ามความสำคัญนี้ บุคคลมีอาจเกิดความต้องการทางตัวตน ถ้าหากมิได้รับการสนองตอบในความต้องการทางร้ายและสังคม

3. ความต้องการที่รู้สึกได้และแสดงออก (Felt and expressed needs) ความต้องการตามแนวคิดนี้เป็นที่รู้จักกันแพร่หลายที่สุดเป็นความต้องการ (Want or desire) ที่เป็นส่วนบุคคล Felt need คือสิ่งที่บุคคลเชื่อว่าจำเป็นสำหรับเขา เรียกว่าความต้องการปรารถนา ที่บุคคลเชื่อและตระหนัก อาจมิใช่ความต้องการที่แท้จริง และอาจมิใช่ความต้องการทางการศึกษา

4. ความต้องการตามมาตรฐาน (Normative needs) เป็นความต้องการที่เกิดจากการขาด-ไม่เพียงพอ-ช่องว่างระหว่างมาตรฐานที่ปรารถนากับสิ่งที่มีอยู่จริง ดังนั้นบุคคลหรือกลุ่มที่ขาดหรือยังไม่ถึงมาตรฐานที่ปรารถนาเรียกว่าความต้องการ ตามมาตรฐาน ความต้องการตามแนวคิดนี้เห็นได้ชัดเจนในกรณีมาตรฐานทางโภชนาการ จากการวิจัยอาจกำหนดมาตรฐานการบริโภคอาหารที่มีคุณค่าไว้ จากนั้นสำรวจพบว่ากลุ่มผู้มีรายได้น้อย กลุ่มผู้มีการศึกษาดำ จำนวนหนึ่ง ก็บริโภคอาหารที่ต่ำกว่ามาตรฐาน เสมือนผู้ที่มิรายได้น้อยก็จะมีการศึกษาที่น้อยตามไปด้วยเนื่องจากการมีรายได้น้อย

5. ความต้องการเชิงเปรียบเทียบ (Comparative needs) เป็นความต้องการเมื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของกลุ่มบุคคลสองกลุ่มแล้วพบว่ากลุ่มหนึ่งด้อย หรือขาดในคุณลักษณะใด ก็นับว่ากลุ่มนั้นเกิดความต้องการเชิงเปรียบเทียบ เช่น การเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในวิชาชีวของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรของสองพื้นที่แล้วพบว่าในพื้นที่หนึ่งมีคะแนนต่ำกว่า อาจกล่าวได้ว่าเกิด ความต้องการ ที่จะยกระดับความสามารถให้สูงขึ้นนั่นเอง

สรุปแนวคิดของความต้องการทั้ง 4 ประเภทแล้วสามารถเห็นได้ชัดเจนว่ามีได้มีแนวคิดใดแนวคิดหนึ่งที่เพียงพอและเหมาะสมในตัวเองได้ และแนวคิดความต้องการพื้นฐานของมนุษย์หรือที่เรียกว่าความต้องการภายในก็ยังไม่สามารถที่จะแจกแจงรายละเอียดได้ ฉะนั้นแล้วควรที่จะแยกแยะว่าความต้องการนั้นที่เป็นจริงจะต้องกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนและแจกแจงกับแต่ละบุคคลนั้น ซึ่งอาจจะเกิดขึ้นได้นั้น จะสะท้อนต่อการรับรู้ของบุคคลนั้น ซึ่งอาจจำกัดอยู่และขึ้นอยู่กับค่านิยม ณ.ช่วงเวลานั้น หรือความต้องการในขณะนั้น อาจขึ้นอยู่กับสิ่งของก็ได้.

Coombs and Ahmed (1974 อ้างใน สราลี เปนน้อย, 2547) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีความต้องการทางด้านการศึกษานี้ของบุคคลมี 4 ข้อดังนี้

1. ความต้องการในการศึกษาขั้นพื้นฐานและเรื่องทั่วไป เช่น การศึกษาหนังสือ การอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น และภาวะแวดล้อมตัวเอง
2. ความต้องการในการศึกษาเพื่อปรับปรุงชีวิตครอบครัวให้ดีขึ้น เช่น ความรู้พื้นฐานทักษะ ทักษะพื้นฐานซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น
3. ความต้องการในการศึกษาเพื่อปรับปรุงชุมชนที่คนอยู่อาศัย เช่น ความรู้เกี่ยวกับสถาบัน การปกครองท้องถิ่นระดับท้องถิ่นและระดับชาติ สหกรณ์ โครงการพัฒนาชุมชน
4. ความต้องการในการศึกษาด้านอาชีพ เช่น ความรู้และทักษะเฉพาะ ซึ่งเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจและที่เป็นประโยชน์ในการดำรงชีพ

สรุป จากทฤษฎีความต้องการทางด้านการศึกษานี้ของบุคคล Coombs and Ahmed เป็นความต้องการที่ปรับตัวบุคคลให้ดำรงชีวิตอยู่กับสภาพแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน อันทั้งทางด้านชีวิต ครอบครัว สังคมมีใจความสำคัญคือ บุคคลที่มีความคิดเห็นในการศึกษาเพื่อเป็นบันไดให้ตนเองก้าวไปสู่จุดมุ่งหมายในชีวิต ความก้าวหน้าในอาชีพ การศึกษา และเป็นที่ยอมรับในสังคม

Knowles (1970 อ้างใน สุพินดา ฤทธิจันทร์, 2547) ได้กล่าวถึงทฤษฎี ความต้องการของนักการศึกษาผู้ใหญ่ที่มีชื่อเสียงทางอเมริกา ได้เสนอความต้องการเกี่ยวกับความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ แยกออกเป็น 6 ด้านดังนี้

1. ความต้องการทางกายภาพ (Physical Needs) เป็นสิ่งที่สามารถสังเกตเห็นได้ง่าย ส่วนมนุษย์เรามีความต้องการทางด้านนี้เพื่อความคงอยู่ของร่างกาย ในทางการศึกษาผู้ใหญ่ คือ ความต้องการทางด้านร่างกาย การได้ยืน ความสุขสบาย การพักผ่อน หมายความว่า ถ้าหากตัวหนังสือเล็กเกินไปก็มีความคิดเห็นที่จะสวมใส่แว่นเพื่อให้รู้สึกสบายตา หรือ เสี่ยงที่ได้ยืนเบาเกินไปมีความคิดเห็นที่จะต้องเพิ่มเสียงให้ดังขึ้น

2. ความต้องการในการเจริญงอกงาม (Growth Needs) นักวิชาการให้ความคิดเห็นที่ตรงกันว่า ความต้องการในด้านนี้เป็นสิ่งสำคัญที่จะพาไปสู่ความต้องการอื่นๆ คือความต้องการกระทำตนตามความสามารถ

3. ความต้องการได้รับความมั่นคงปลอดภัย (The Needs for Security) เป็นที่ยอมรับกันมานานแล้ว สัตว์โลกมีสัญชาตญาณสำหรับการป้องกันตัวเองความต้องการ ด้านความปลอดภัยทางร่างกายถ้าหากความต้องการความมั่นคงไม่ได้รับการตอบสนองจะเกิดอาการทางพฤติกรรมตามมา คือ การรู้สึกความไม่มั่นคงในสิ่งที่กำลังทำอยู่ หรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นโดยการถอนตัว

4. ความต้องการได้รับประสบการณ์ใหม่ๆ (The Needs for New Experience) เมื่อคนแสวงหาความมั่นคง เขาต้องผจญภัย และเสี่ยง คนเราอาจจะเบื่อกับงานประจำที่ทำอยู่ เบื่อหน่ายจำเจและซ้ำซาก ดังนั้นเมื่อความต้องการสับสนได้เกิดขึ้น บุคคลนั้นจะเกิดความว้าวุ่นใจ จนเกิดอาการพฤติกรรมเหนื่อยอ่อนและเกิด ความคิดเห็นแสวงหาประสบการณ์ใหม่ รวมทั้งแนวความคิดใหม่ๆ

5. ความต้องการทางด้านความรัก (The Needs for Affection) ความต้องการได้รับความรัก รวมทั้งการที่ประสบผลสำเร็จซึ่งในบางครั้งก็เป็นสาเหตุมาจากความต้องการด้านนี้ อาจจะเรียกได้ว่า ความต้องการทางด้านสังคม คือความต้องการมีส่วนร่วมและแสดงความต้องการ ถ้าความต้องการนี้ไม่ได้เกิดการตอบสนอง ก็จะเกิดอาการ คือ การถอนตัวออกจากกลุ่ม หรือมีอาการลักษณะไม่เห็นด้วย ก้าวร้าว แสดงอาการเป็นศัตรู

6. ความต้องการรับการยอมรับ (The Needs for Recognition) มนุษย์ส่วนมากต้องการได้รับความรู้สึกว่าเขาดีมีคุณค่าได้รับการยกย่องนับถือจากคนอื่นๆ ในบางด้านของความต้องการทางด้านนี้ทำให้เขามีการรวมกลุ่มทางสังคมเป็นชุมชน

นักการศึกษาผู้ใหญ่ซึ่งมีความเข้าใจในความต้องการเหล่านี้ จะมีส่วนให้ผู้ใหญ่ลดปัญหาต่างๆ ลงได้อย่างมากด้วยการจัดโปรแกรมและกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เกิดความมั่นคงแก่ผู้ใหญ่ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม จิตวิทยา การเมือง โดยการจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมในการศึกษาเรียนรู้ที่ดีขึ้นรวมทั้งจัดโอกาสเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์อันอบอุ่นระหว่างครูกับนักศึกษา และให้เกิดบรรยากาศความเป็นกันเองมากที่สุด

สรุปทฤษฎีความต้องการ Knowles. แบ่งออกเป็น 6 ด้าน เริ่มจากความต้องการทางด้านร่างกาย ผู้มีความต้องการ ด้านการกระทำตามความสามารถของตนไปสู่ความต้องการในด้านหน้าที่การงานที่ดีและมั่นคงไปสู่หลักประกันความต้องการความปลอดภัยทางด้านร่างกาย และนำไปสู่ความต้องการความรู้ใหม่ๆ เพื่อแสวงหาความต้องการในการยอมรับทางสังคมความต้องการความรักจากผู้อื่น เป็นผู้ที่ได้รับการยกย่องในสังคมหรือชุมชนที่อยู่อาศัยนั้นเพื่อแสดงให้เห็นถึงการกระทำที่ตนนั้นทำมีคุณค่าและได้รับการนับถือ

Lindeman (1926 อ้างใน ชัยฤทธิ์ โพธิสุวรรณ, 2544) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีความต้องการทางการศึกษาของผู้ใหญ่ ในการศึกษารู้ของผู้ใหญ่และการศึกษารู้โดยการชี้นำตนเอง ได้รับอิทธิพลอย่างสูงจากแนวคิดปรัชญาการศึกษาของ John Dewey แนวคิดของ Lindeman เกี่ยวกับการศึกษารู้ของผู้ใหญ่ สามารถสรุปเป็นประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. เมื่อผู้ใหญ่ตระหนักว่าการศึกษารู้สามารถตอบสนองความต้องการ และความสนใจของตนเอง นั้นหมายถึง ผู้ใหญ่ถูกกระตุ้นให้พร้อมที่จะศึกษารู้แล้ว จุดนี้นั่นเองเป็นจุดเหมาะสมในการเริ่มต้นกิจกรรมการศึกษารู้ของผู้ใหญ่
2. ผู้ใหญ่มุ่งทำให้การศึกษารู้เกิดประโยชน์กับชีวิตจริง ดังนั้นการจัดกิจกรรมการศึกษารู้ของผู้ใหญ่ควรใช้สถานการณ์จริงในชีวิต เป็นเนื้อหาของการศึกษารู้ที่เป็นจริง
3. แหล่งทรัพยากรการศึกษารู้ที่ดีที่สุดของผู้ใหญ่คือประสบการณ์ นั้นหมายความว่าวิธีหลักในการศึกษารู้ของผู้ใหญ่น่าจะเป็นการวิเคราะห์ / ศึกษาประสบการณ์ของผู้ใหญ่เอง
4. ผู้ใหญ่มีความต้องการ อย่างแรงกล้าที่จะชี้นำตนเอง ดังนั้นบทบาทของผู้สอนน่าจะเป็นการเข้าร่วมกระบวนการสืบค้นหา กับผู้ใหญ่มากกว่าบทบาทผู้ถ่ายทอดเนื้อหาและวัดว่าผู้ใหญ่วิเคราะห์เนื้อหาที่เข้าใจ
5. ความแตกต่างระหว่างบุคคล ของผู้ใหญ่เพิ่มมากขึ้นตามอายุ นั่นคือในการจัดการศึกษาให้แก่ผู้ใหญ่ควรให้ความสำคัญในการชดเชยในความแตกต่างของผู้ใหญ่ไม่ว่าในด้านรูปแบบการศึกษารู้ ระยะเวลา สถานที่ และความเร็วช้าของกิจกรรมการศึกษารู้

สรุปการเรียนรู้ของผู้ใหญ่นั้นจะเกิดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการพัฒนาตนเองอย่างแท้จริง และแหล่งการเรียนรู้จะต้องเป็นจริงและสถานที่จริงนำมาใช้ประโยชน์และเกิดประโยชน์ได้จริงและการศึกษาในกลุ่มผู้ใหญ่ ควรที่จะเป็นการเล่าสู่กันฟังและแลกเปลี่ยนถ่ายทอดประสบการณ์จริงของผู้ศึกษาเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ โดยการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

Kidd (1973 อ้างใน วิไลลักษณ์ ชุ่มสมาน, 2541) ทฤษฎีความต้องการทางการศึกษาของผู้ใหญ่ ได้จำแนกความต้องการทางการศึกษาของผู้ใหญ่ไว้ 7 ประการ

1. ความต้องการทางด้านสถานภาพ
2. ความต้องการทางด้านครอบครัวและความสัมพันธ์ในครอบครัว
3. ความต้องการทางการด้านการเป็นผู้บริโภคและการยังชีพ
4. ความต้องการทางด้านความสัมพันธ์ทางสังคม
5. ความต้องการทางด้านอาชีพ
6. ความต้องการทางด้านความบันเทิง
7. ความต้องการสิ่งที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ

สรุปความต้องการทางการศึกษาของผู้ใหญ่ Kidd ได้มีความต้องการขั้นต้น คือ ความต้องการทางด้านร่างกายไปสู่ ความต้องการทางด้านจิตใจโดยการพัฒนาเป็นระดับขั้น 7 ขั้น

ทฤษฎีแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อ

Houle (1967 อ้างใน สุพินดา ฤทธิจันทร์, 2547) ได้กล่าวถึง แรงจูงใจในการศึกษาของผู้ใหญ่ ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเข้าศึกษาของผู้ใหญ่ในสหรัฐอเมริกา พบว่า ผู้ใหญ่เข้ามาศึกษาด้วยแรงจูงใจที่ต่างกันโดยแบ่งเป็น 3 ประเภทคือ

1. ศึกษาต่ออย่างมีเป้าหมาย หมายถึง มาศึกษาเพราะมีความคิดเห็นที่จะต้องการเพิ่มพูนความรู้และทักษะด้านวิชาชีพในด้านสาขาอาชีพ
2. ต้องการการศึกษาเพื่อเข้าร่วมกิจกรรม หมายถึง ต้องการศึกษาเพราะชอบบรรยากาศของการศึกษา ชอบเข้าสังคม ต้องการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น หรือต้องการมีเพื่อน หรือเพื่อจัดความเหงา

3. ต้องการศึกษเพราะต้องการที่จะรู้ หรือเพื่อหาความรู้ หมายถึง ต้องการศึกษเพราะมีใจรักในการศึกษาหาความรู้ ที่จะนำมาปรับใช้กับความสามารถที่มีอยู่ หรือต้องการพัฒนาตนเอง

สรุปแรงจูงใจในการศึกษาของผู้ใหญ่ Houle การเข้าศึกษาต่อของผู้ใหญ่ในสหรัฐอเมริกา การเข้าศึกษาต่ออย่างมีเป้าหมายเพื่อต้องการพัฒนาตนเอง และพบเจอเพื่อนใหม่และการเข้าสังคม การพูดคุยเป็นการสัมพันธ์เพื่อพัฒนาตนเอง ให้รู้จักคนมากขึ้น มีการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อจัดความเหงา เพราะมีใจที่รักการศึกษอยู่แล้ว

Rogers (1979 อ้างใน สุวัฒน์ วัฒนวงศ์, 2547) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีแรงจูงใจในการเข้าศึกษา ต่อได้กล่าวถึงเหตุผลที่นักศึกษาผู้ใหญ่มาศึกษา ดังนี้

1. แรงจูงใจด้านอาชีพ (Vocational Motives) จากการศึกษาพบว่า เป็นแรงจูงใจที่มีความสำคัญ ในการทำให้ผู้ใหญ่แสวงหาความรู้ โดยการเข้าศึกษาต่ออีกครั้ง ในกลุ่มผู้ใหญ่วัยต้น ซึ่งเหตุผลหนึ่งก็เพราะจะช่วยส่งเสริมโอกาสก้าวหน้าในอาชีพการงานที่ดำเนินการอยู่แล้วจากการสำรวจข้อมูลของสถาบันการศึกษาผู้ใหญ่แห่งชาติในประเทศอังกฤษ (NIAE: National institute of Adult Education) ปรากฏว่าประมาณเกือบร้อยละ 10 ของนักศึกษาให้ข้อมูลว่าการเข้ามามีการศึกษาด้วยความมุ่งหวังเกี่ยวกับความก้าวหน้าในการงาน และอาชีพนั่นเอง

2. แรงจูงใจพัฒนาตนเอง (Self- Development) เป็นการตอบสนองความต้องการของผู้ใหญ่ โดยเฉพาะในด้านความรู้ทั่วไป หรืออาจเป็นกิจกรรมสร้างสรรค์ เพื่องานอดิเรก (Creative Hobby) จากข้อมูลที่ได้จากการสำรวจในประเทศอังกฤษ ซึ่งจัดทำโดย NIAE ปรากฏว่านักศึกษาผู้ใหญ่ร้อยละ 40 บอกเหตุผลในการศึกษาว่า เพราะต้องการ พัฒนาศักยภาพของตนเอง ตามความสนใจให้มากขึ้น ซึ่งพบว่าผู้ศึกษาที่เข้ามามีการศึกษาด้วยแรงจูงใจประเภทนี้จะเป็นหญิงมากกว่าชาย

3. แรงจูงใจด้านสังคม (Social Motive) กิจกรรมการศึกษาผู้ใหญ่ได้รับความสนใจจากผู้ศึกษาก่อนข้างมาก ด้วยเหตุผลทางด้านสังคม นักศึกษาเข้ามามีการศึกษาเพื่อที่จะได้มีโอกาสพบเพื่อนใหม่ รู้จักกับครูผู้สอน ตลอดจนบรรยากาศที่แปลกไปจากชีวิตประจำวันและในขณะเดียวกันก็มีแรงจูงใจในการศึกษาเพื่อพัฒนาทางสมองและสติปัญญา (Intellectual Motives) แทรกอยู่ด้วยจากการสำรวจสถาบัน NIAE พบว่าเหตุผลนี้มีจำนวนถึงร้อยละ 10 ของนักศึกษาผู้ใหญ่

4. แรงจูงใจด้านอื่นๆ (Other Motives) สำหรับเหตุผลอื่นๆ ในการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาผู้ใหญ่ ได้แก่ ช่วยให้ได้รับโอกาสที่ 2 สำหรับผู้ใหญ่ที่พลาดโอกาสในการศึกษาจากระบบโรงเรียนระดับประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษา บางคนอาจเข้ามาด้วยเหตุผลที่เกี่ยวกับเครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่จัดให้มีขึ้นในสถาบันแห่งนั้น ทำให้เขาได้มีโอกาสศึกษารู้อย่างใหม่ โดยเฉพาะทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เช่น การศึกษาวิชาเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ การใช้เครื่องมือ ด้านช่างไฟฟ้า ช่างเครื่องยนต์ ห้องปฏิบัติการด้านวิทยาศาสตร์และภาษาต่างประเทศ รวมทั้งบรรยากาศอื่นๆ ภายในสถาบันการศึกษานั้น ก็มีส่วนส่งเสริมให้เขาเกิดความต้องการและสนใจเข้ามา สัมผัส และศึกษารู้อีกกับกิจกรรมการศึกษาผู้ใหญ่ ในช่วงใดช่วงหนึ่งของชีวิต

สรุปทฤษฎีแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อ ทั้งหมดมี 4 ด้าน แรงจูงใจด้านอาชีพ ความสำคัญ ทำให้ผู้ใหญ่แสวงหาความรู้ โดยการศึกษาต่อเพราะจะช่วยส่งเสริมโอกาสก้าวหน้าในอาชีพการงานที่ดำเนินการอยู่ แรงจูงใจพัฒนาตนเอง ตอบสนองความต้องการของผู้ใหญ่ โดยเฉพาะด้านความรู้ทั่วไป เป็นกิจกรรมทางการสร้างสรรค์ งานอดิเรก และพบว่าผู้ที่มีแรงจูงใจด้านนี้ คือผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย แรงจูงใจด้านสังคมเป็นสิ่งที่ผู้ศึกษามีความสนใจค่อนข้างมาก เพราะนักศึกษาที่เข้ามาศึกษาเพื่อที่จะมีโอกาสได้พบเพื่อนใหม่ ในขณะที่เดียวกันก็เป็นการพัฒนาด้านสติปัญญา แทรกอยู่ด้วย แรงจูงใจด้านอื่นๆ แรงจูงใจด้านนี้ คือแรงจูงใจที่ช่วยให้ได้รับโอกาสครั้งที่ 2 ในด้านการเพิ่มพูนความรู้ที่มีอยู่ให้มีความเพิ่มขึ้น

Boshier (1971 อ้างใน สุพินดา ฤทธิจันทร์, 2547) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจ การเข้าศึกษาต่อของผู้ใหญ่ โดยได้ทำการศึกษาแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อของผู้ใหญ่ในประเทศแคนาดา นิวซีแลนด์ และสหรัฐอเมริกา โดยแบ่งแรงจูงใจออกเป็น 14 ด้านคือ

1. แรงจูงใจด้านความต้องการช่วยเหลือสังคม
2. แรงจูงใจด้านการติดต่อทางสังคม
3. แรงจูงใจด้านการเพิ่มพูนความรู้ตามการชักนำของผู้อื่น
4. แรงจูงใจด้านประเทืองปัญญา
5. แรงจูงใจด้านเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาชีพตามการชักนำของตนเอง
6. แรงจูงใจด้านการทำตามระเบียบสังคม
7. แรงจูงใจด้านการเตรียมตัวเพื่อการศึกษา
8. แรงจูงใจด้านความอยากรู้อยากเห็นทางวิชาการ

9. แรงจูงใจด้านการทดแทนด้านสังคม
10. แรงจูงใจด้านการอยากมีส่วนร่วมในสังคม
11. แรงจูงใจด้านการหลบเลี่ยงรายการโทรทัศน์
12. แรงจูงใจด้านการพัฒนาตนเองและหลีกเลี่ยงความเบื่อหน่าย
13. แรงจูงใจด้านการฝึกปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น
14. แรงจูงใจด้านการเสริมความรู้ในส่วนที่ขาดอยู่

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าผู้ใหญ่เข้าศึกษาด้วยแรงจูงใจที่ต่างกันและตัวแปรด้าน อายุ เพศ ระดับการศึกษา และอาชีพมีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจเหล่านี้ด้วย คือ ผู้ที่มีอายุน้อยมีแรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นสูง เพศชายมีแรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นและแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพสูง ผู้ที่มีการศึกษาในระดับต่ำมีแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพสูง นอกจากนี้ผู้ที่เข้ามาศึกษามีแรงจูงใจมากกว่าหนึ่งด้าน

สรุปแรงจูงใจการเข้าศึกษาต่อของผู้ใหญ่จะส่งผลทางด้านการพัฒนาตนเองเพื่อให้มีความรู้ที่เพิ่มขึ้น และหลีกเลี่ยง การจำเจอยู่กับที่เดิม คิดเห็นมีบทบาทในสังคมมากขึ้นและแสวงหาความรู้ที่ขาดหายไป เพื่อแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของตนเอง

ณัฐวุฒิ ธรรมกุลมงคล (2534 อ้างใน วรนาถ มีภูมิรู้, 2546) ได้กล่าวถึง เหตุผลในการเข้าศึกษาต่อของผู้ใหญ่ ได้ทำการศึกษาถึงเหตุผลในการเข้าศึกษาของผู้ใหญ่ในประเทศแคนาดา นิวซีแลนด์ และสหรัฐอเมริกา โดยได้สร้างเครื่องมือ หรือแบบวัดการเข้าศึกษาต่อ (Educational participation scale หรือ EPS) และได้นำมาเปรียบเทียบกับเหตุผลในการเข้าศึกษาของผู้ใหญ่ในประเทศดังกล่าว โดยเขาได้แบ่งแรงจูงใจออกเป็น 6 ด้านคือ

1. การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น
2. การทำตามความคาดหวังของผู้อื่น
3. การประกอบอาชีพ
4. การหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่
5. การนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน
6. การศึกษาเพื่อรู้

สรุปในการเข้าศึกษาของผู้ใหญ่ในประเทศแคนาดา นิวซีแลนด์ และสหรัฐอเมริกา โดยการสร้างเครื่องมือแบบวัดการเข้าศึกษาต่อ เหตุผลคือผู้ใหญ่ คิดเห็นพัฒนาตนเองให้มีความรู้เพิ่มมากขึ้นเพื่อหลีกเลี่ยงสถานะที่เป็นอยู่ และคิดเห็นมีหน้าที่การงานที่ดีขึ้นในด้านอาชีพ และมีโอกาสพบปะสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นเพิ่มขึ้น เพื่อตนเองและตามความหวังของคนรอบข้าง เพื่อนำความรู้ที่ได้ไปช่วยเหลือสังคมและชุมชนของตนเอง

David (1970 อ้างใน หลุย จำปาเทศ, 2532: 45-50) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการจูงใจ และได้เสนอทฤษฎีความต้องการที่มีความสัมพันธ์กับทฤษฎีการศึกษารู้ โดยมีพื้นฐานความเชื่อว่าความต้องการเป็นการศึกษาที่ได้รับมาจากการมีประสบการณ์ในวัฒนธรรมนั้นๆ ความต้องการที่เกิดจากการศึกษารู้เหล่านี้จะเป็นพฤติกรรมที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้สถานการณ์และจูงใจให้ไปสู่เป้าหมาย คนที่มีความต้องการจะมีพฤติกรรมแตกต่างไปจากคนที่ไม่มีความต้องการ (David McClelland Atkinson) ได้ศึกษาค้นคว้างานของ Murray ที่กล่าวถึงความต้องการไว้หลากหลายลักษณะและนำมาจัดใหม่ โดยแบ่งความต้องการออกเป็น 3 ประเภทดังนี้

1. ความต้องการสัมฤทธิ์ผล (Need for Achievement) หรือ nAch ความต้องการประเภทนี้เป็นพฤติกรรมที่จะกระทำการใดๆ ให้เป็นผลสำเร็จดีเลิศตามมาตรฐานเป็นแรงขับที่นำไปสู่การแข่งขันความเป็นเลิศ McClelland ให้ความสนใจกับความต้องการประเภทนี้มากที่สุดและได้ระบุถึงลักษณะเด่น 3 ประการของผู้ที่มีความต้องการสูงด้านสัมฤทธิ์ผลว่า

- 1.1 เป็นผู้ที่มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะรับผิดชอบต่อการทำงาน หรือการหาทางแก้ปัญหาและมีแนวโน้มที่จะทำงานคนเดียวมากกว่าทำงานกับคนอื่นๆ แต่ถ้างานนั้นคิดเห็นคนช่วยก็มีแนวโน้มที่จะเลือกคนมาช่วยโดยพิจารณาจากความสามารถมากกว่ามีความสัมพันธ์ส่วนตัว

- 1.2 เป็นผู้ที่มีแนวโน้มที่จะตั้งเป้าหมายในระดับค่อนข้างยากและกล้าเสี่ยงพอสมควรในกรณีที่ต้องใช้ความสามารถแต่ไม่อาศัยโชค

- 1.3 เป็นผู้ที่มีความปรารถนาแรงกล้าในการย้อนกลับมาดูการกระทำของตนเองว่าการกระทำนั้นดีหรือไม่อย่างไรและมีความกังวลกับการรับรู้ในผลการกระทำของตนเองว่าการกระทำนั้นดีหรือไม่อย่างไรและการรับรู้ในผลการกระทำของตนว่าประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว

1.4 เป็นผู้มีความสันทัดในการจัดระบบงาน มีการคาดการณ์ล่วงหน้า

1.5 เป็นผู้ที่แข็งแกร่งหรือกระทำการแปลกๆ ใหม่ๆ อันจะทำให้คนรู้สึกว่าได้ประสบ
ผลสำเร็จ ขอบงานที่ท้าทายความสามารถ

2. ความต้องการสัมพันธ์ (Need for Affiliation) หรือ nAff ความต้องการสัมพันธ์เป็น
ความปรารถนาที่จะสร้างมิตรภาพและความมีสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่น ซึ่งคล้ายกับความต้องการสังคม
ในทฤษฎีของมาสโลว์ บุคคลที่มีความต้องการสูงด้านความสัมพันธ์จะมีลักษณะดังนี้

2.1 มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะได้รับความอบอุ่นใจ แก่ผู้อื่น

2.2 มีแนวโน้มที่จะคล้อยตามความประสงค์ หรือผู้อื่นเมื่อได้รับความกดดัน

2.3 มีความสนใจเอาใจใส่กับความรู้สึกของคนอื่นอย่างจริงจัง

3. ความต้องการอำนาจ (Need for Power) หรือ nPow เป็นความต้องการในการควบคุม
ผู้อื่น มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้อื่น และมีความรับผิดชอบผู้อื่น

ผู้ที่มีความต้องการสูงด้านอำนาจ จะมีลักษณะดังนี้

3.1 อยากมีอิทธิพล และเป็นผู้นำผู้อื่น

3.2 อยากทำการควบคุมผู้อื่น

3.3 ผูกติดอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำและผู้ตาม

3.4 ชอบแนะนำ ให้ความต้องการ พยายามที่จะให้ผู้อื่น เป็นไปตามที่ตนคิด

3.5 ชอบแสวงหาคำแหน่งผู้นำเมื่อมีกิจกรรมกลุ่มไม่ว่าจะอยู่ในฐานะหัวหน้าหรือ
สมาชิกในกลุ่มก็มักจะมีพฤติกรรมในการพูด พูดมาก ชอบโต้เถียงอ้างเหตุผล

สรุปทฤษฎีการจูงใจ คือ ความต้องการสัมฤทธิ์ผลนั้น พฤติกรรมประเภทนี้เมื่อกระทำการสิ่งใดแล้วมีจุดมุ่งหมายอย่างแรงกล้าที่จะทำงานหรือกระทำการสิ่งใดให้ประสบผลสำเร็จถึงแม้งานที่กระทำนั้นเป็นแรงที่เล็งก็ตาม ชอบความท้าทายและการแข่งขัน มีการวางโครงการหรือระบบงานเอาไว้ล่วงหน้า และชอบที่กระทำเพียงส่วนตัว ความต้องการสัมพันธ์ ความต้องการในด้านนี้ส่วนมากมีความต้องการทางด้านสังคมสูง กระทำการสิ่งใดนั้นเพื่อความสบายใจของผู้อื่นหรือเพื่อเอาใจใส่กับความรู้สึกของผู้อื่น ความต้องการอำนาจ ความต้องการด้านนี้ คิดเห็นมีอำนาจ คิดเห็นควบคุมผู้อื่น ชอบให้คำแนะนำผู้อื่น ผูกติดกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำและผู้ตาม

Rosenberg and Others (1970 อ้างใน วิจิตร เฟื่องฟูตระกูล, 2545) ได้กล่าวถึง ค่านิยมที่มีอิทธิพลจากการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและเลือกประกอบอาชีพ และได้ศึกษารวบรวมค่านิยมที่มีอิทธิพลจากการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ผลปรากฏว่าค่านิยมที่สำคัญมีได้ยู่ที่มีรายได้และเกียรติภูมิสูงเท่านั้นแต่อยู่ที่ความพอใจด้านอื่นๆ อีก ซึ่งรวบรวมได้ 9 ประการ

1. เปิดโอกาสให้ได้ใช้ความสามารถและความถนัดพิเศษ
2. เป็นงานที่มีรายได้ดี
3. เปิดโอกาสให้ทำงานร่วมกับผู้อื่นมากกว่าที่จะอยู่กับวัตถุสิ่งของ
4. เปิดโอกาสให้ได้ใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้เต็มที่
5. ทำให้มีเกียรติและสถานภาพทางสังคมสูง
6. มีอนาคตที่มั่นคงปลอดภัย
7. เปิดโอกาสให้มีอิสระอย่างเต็มที่
8. เปิดโอกาสให้ใช้ภาวะที่เป็นผู้นำ
9. เป็นโอกาสที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น

สรุป จากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว สรุปได้ว่า การตัดสินใจในการเลือกศึกษาต่อและเลือกประกอบอาชีพนั้นขึ้นอยู่กับความต้องการในอนาคตของบุคคลนั้น ซึ่งขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่เกี่ยวกับตนเอง ได้แก่ ความสนใจ ความถนัด ความชอบ และสติปัญญา เป้าหมายที่จะเลือกศึกษาต่อหรือเลือกประกอบอาชีพนั้นขึ้นอยู่กับช่วงระยะเวลา อายุ เพศ และการสนับสนุน จากครอบครัว ช้าง บิดา มารดา นอกจากนี้ปัจจัยสำคัญคือ โอกาส ในเรื่องเงินทุน นอกจากนี้สิ่งที่เกี่ยวข้อง ค่านิยม ชื่อเสียง ความเป็นไปได้ของแต่ละบุคคลนั้น

วิจิตร เฟื่องฟูตระกูล (2545) ได้ศึกษาและรวบรวม แรงกระตุ้นทางสังคม แรงกระตุ้นต่างๆ ซึ่งมีอิทธิพลเหนือมนุษย์ โดยทางตรงและทางอ้อม เราเรียกว่า เป็นแรงกระตุ้นทางสังคมมีความ สลับซับซ้อนมาก ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 2 ข้อ

1. แรงกระตุ้น ทางสังคมที่เป็นสิ่งที่ตกทอดกันมาและกลายมาเป็นลักษณะประจำของแต่ละพวกแต่ละเหล่า และต่างกันออกไปในแต่ละสังคมมนุษย์

2. แรงกระตุ้นทางสังคมนี้อาจเกิดขึ้นจากการศึกษาเล่าเรียน เนื่องจากถูกนับรวมไว้กับ วิชาพฤติกรรมทางสังคม เพราะพฤติกรรมเกี่ยวกับสังคมนี้เป็นสิ่งที่จะต้องศึกษา ในการที่เราจะ สามารถเข้าใจเกี่ยวกับแรงกระตุ้นทางสังคมได้นั้น เราจะต้องเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ปฏิบัติกัน ได้ทางสังคมนั้นมีอะไรบ้าง

แรงกระตุ้นทางสังคมนี้จะเป็นตัวควบคุมการกระทำพฤติกรรมมาก เช่นเดียวกับแรงขับ สรีระ แรงกระตุ้นทางสังคมนี้นับเป็นความกระหายสังคมชนิดหนึ่ง

สรุปเกี่ยวกับแรงกระตุ้นทางสังคมออกเป็น ความต้องการ 4 ประการ

1. ความต้องการความปลอดภัย
2. ความต้องการความเป็นที่ยอมรับจากบุคคลอื่น
3. ความต้องการพฤติกรรมตอบสนองจากผู้อื่น
4. ความต้องการประสบการณ์ใหม่

สรุป แรงกระตุ้นทางสังคมนั้น เกิดขึ้นได้กับทุกสังคม ด้วยการสืบทอดจากกันมา เป็นพวก เป็นกลุ่มเกิดขึ้นมาเป็นลักษณะประจำ อย่างจะเห็นได้ว่า ถึงเดือนเมษายน ชาวมอญรามัญ การสืบทอดกันมาจากรุ่นปู่ย่า ตายาย จนมาถึงลูกหลาน แล้วมาพบปะ พุดคุยกันที่วัดด้วยการทำบุญ

สวัตน์ วัฒนวงศ์ (2547) ได้ศึกษาและรวบรวมแรงจูงใจมีด้วยกันอยู่ 2 ด้าน คือ

1. แรงจูงใจทางด้านร่างกาย (Physical Motivation) เป็นความต้องการทางด้านร่างกายเกี่ยวกับ อาหาร น้ำ การพักผ่อน การได้รับความคุ้มครอง ความปลอดภัย การได้รับความเพลิดเพลิน การลดความเคร่งเครียด แรงจูงใจทางด้านนี้จะมีสูงมากในวัยเด็กตอนต้น และวัยผู้ใหญ่ตอนปลาย เนื่องจากได้เกิดจากความเสื่อมถอยของร่างกาย

2. แรงจูงใจทางด้านสังคม (Social Motivation) เริ่มต้นตั้งแต่เกิดของมนุษย์เรา ถือได้ว่าแรงจูงใจด้านนี้สลับซับซ้อนมาก เป็นความต้องการที่มีผลมาจากด้านชีววิทยาของมนุษย์ในความต้องการอยู่ร่วมกันกับครอบครัว เพื่อนฝูงในโรงเรียน เพื่อนร่วมงาน เป็นความต้องการส่วนบุคคลที่ได้รับอิทธิพลมาจากสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ซึ่งในบางวัฒนธรรมหรือบางสังคมจะมีอิทธิพลที่เข้มแข็ง และเหนียวแน่นมาก

สรุปแรงจูงใจมีด้วยกัน 2 ด้าน คือแรงจูงใจทางด้านร่างกาย และแรงจูงใจทางด้านสังคม แรงจูงใจทางด้านร่างกาย ต้องการด้านอาหาร การบริโภคอาหารที่มีประโยชน์ การออกกำลังกาย เพื่อช่วยสร้างเสริมสรีระให้มีความสมดุล ความปลอดภัยการแต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่สะอาด สิ่งเหล่านี้ก็คือ ความต้องการที่ทำให้ร่างกายเกิดความกระปรี้กระเป่า สดชื่น ที่นำเข้ามาสู่ร่างกายของเรานั้นเอง แรงจูงใจด้านสังคม เป็นแรงจูงใจที่แสดงออกให้เห็นถึง อิทธิพลมาจากสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ที่บุคคลเหล่านั้นอยู่ ชุมชนมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน บุคคลที่อยู่ในชุมชนจะได้รับอิทธิพลในลักษณะนั้นมาด้วย

แรงจูงใจแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. แรงจูงใจปฐมภูมิ (Primary Motive)
2. แรงจูงใจทุติยภูมิ (Secondary Motive)

1. แรงจูงใจปฐมภูมิ

เป็นแรงจูงใจที่เกิดขึ้นในตัวเอง และเกิดพร้อมกับบุคลิกภาพของบุคคลโดยไม่จำเป็นต้องศึกษารู้ เป็นแรงจูงใจซึ่งมาจากอวัยวะต่างๆ ภายในร่างกายไปกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมตามที่ร่างกายคิดเห็น แรงจูงใจปฐมภูมิแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 แรงจูงใจทางด้านสรีรวิทยา เป็นแรงจูงใจที่เกิดขึ้นเพื่อสนองความต้องการของร่างกายในการดำรงชีวิตตามธรรมชาติ เช่น ความหิว ความต้องการพักผ่อน ความรู้สึกทางเพศ ความต้องการอุณหภูมิ ความต้องการผ่อนคลาย เป็นต้น

1.2 แรงจูงใจทางจิตวิทยาเป็น แรงจูงใจที่มีความสำคัญและจำเป็นน้อยกว่า แรงจูงใจทางสรีรวิทยา แต่มีส่วนสำคัญต่อสุขจิต เช่น ความอยากรู้อยากเห็น ความกลัว ความรัก

2. แรงจูงใจทุติยภูมิ

เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากการศึกษารู้เมื่อบุคคลอยู่ในสังคมเป้าหมายของแรงจูงใจชนิดเกี่ยวกับการแสดงปฏิกิริยาของบุคคลอื่นที่มีต่อตน ได้แก่ ความต้องการผูกพันกับบุคคลอื่น ความต้องการมั่นคงปลอดภัย ความต้องการเป็นที่ยอมรับของสังคม ความต้องการสัมฤทธิ์ผล ความต้องการประสบความสำเร็จในอนาคต เป็นต้น

สรุปแรงจูงใจมี 2 ประเภท คือแรงจูงใจปฐมภูมิ คือแรงจูงใจด้านสรีรวิทยา เป็นแรงจูงใจที่เกิดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกายในการดำรงชีวิต ความต้องการการพักผ่อน ความต้องการที่เกี่ยวกับร่างกายเป็นส่วนสำคัญ และแรงจูงใจทางจิตวิทยา เป็นแรงจูงใจที่เกี่ยวกับสุขภาพจิต ความวิตกกังวล ความสุข ความสมหวัง ความเสียใจ สิ่งต่างๆ คือสิ่งต่างๆ เหล่านี้ แรงจูงใจทุติยภูมิ แรงจูงใจ คือแรงจูงใจทางด้านสังคมเป็นส่วนใหญ่ คือแรงจูงใจในด้านความต้องการประสบความสำเร็จ และความต้องการยอมรับทางด้านสังคม

นรงค์ฤทธิ์ สุรจิต (2547: 20) ได้กล่าวถึง แรงจูงใจในการศึกษาของบุคคลในแต่ละระดับ จะแตกต่างกันไปตามวัย ฐานะ และ โอกาสความคิดเกี่ยวกับการศึกษา อาจจะเริ่มมีแนวหันเหเข้าสู่ ผลได้ทางเศรษฐกิจ เช่น จะศึกษาในสาขาที่หางานทำได้ง่าย มีรายได้ดี ไม่ต้องทำงานหนัก และ ที่สำคัญก็คือ ต้องเป็นงานประเภทที่ตนมีใจรัก และชอบที่จะทำด้วย เป็นต้น

สรุปได้ว่า แรงจูงใจ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือแรงจูงใจภายนอก และแรงจูงใจภายใน เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากภายในตัวบุคคล เช่น ความต้องการ ความพึงพอใจ ความต้องการความสำเร็จ ที่มีผลต่อการกระตุ้นหรือชักนำ หรือความต้องการตามแรงปรารถนา หรือตามความใฝ่ฝันของแต่ละ บุคคลนั้นเพื่อบรรลุตามจุดหมายที่กำหนดไว้ ส่วนแรงจูงใจภายนอกนั้นเป็นแรงจูงใจที่เกิดขึ้น ภายนอกตัวบุคคล เช่น สภาพแวดล้อม การดำรงตำแหน่ง การยอมรับของคนในสังคม การมีงาน ทำที่มั่นคง โอกาสในการเลือกงานทำ การมีรายได้ที่สูงขึ้น การมีเกียรติและชื่อเสียงในสังคมและ โอกาสได้ช่วยเหลือสังคม

ทฤษฎีการตัดสินใจและการเลือกประกอบอาชีพ

Tolber (1974 อ้างใน ทิพย์มาศย์ พลมลศักดิ์, 2530) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีการตัดสินใจ โดยเริ่มจากจุดหมาย และวัตถุประสงค์ที่ต้องการจะตัดสินใจ ซึ่งการทำนายผลจะมีประสิทธิภาพ หรือไม่เพียงใดขึ้นอยู่กับ 2 ประการ คือ ข้อมูลที่รวบรวมได้และน้ำหนักในการคาดคะเนอย่างเหมาะสม หรือไม่เหมาะสม

วงจรกระบวนการตัดสินใจประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญดังนี้คือ จุดมุ่งหมาย บุคคล ต้องการและตัดสินใจเมื่อมีทางเลือกอย่างน้อย 2 ทาง

1. ข้อเสนอเทศ บุคคลจะต้องค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับทางเลือกนั้น
2. ความเป็นไปได้ โดยจะต้องค้นหาความเป็นไปได้ทั้งหมด
3. ความเป็นไปได้ของผลที่ได้รับ โดยจะต้องตรวจสอบลำดับความเป็นไปได้ในแต่ละ ทางเลือก

4. ความน่าจะเป็นของผลที่จะได้รับ โดยการทำนายความน่าจะเป็นของแต่ละลำดับ
5. ค่านิยม โดยการประเมินความต้องการของบุคคลในแต่ละลำดับ
6. การประเมินผล โดยประเมินความเหมาะสมและเลือกตัดสินใจ
7. การตัดสินใจ มีการตัดสินใจ
 - 7.1 การตัดสินใจสิ้นสุดลง
 - 7.2 การค้นหาข้อสนเทศใหม่

สรุปจากทฤษฎีการตัดสินใจของ Tolbert ในการตัดสินใจจะต้องมีกระบวนการและจุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์และความคิดเห็นข้อมูลเกี่ยวกับทางเลือกนั้นพร้อมทั้งความเป็นไปได้กับการตัดสินใจ ค่านิยมที่เป็นอยู่ในขณะนั้นของแต่ละบุคคล

Tiedman and Ohara (1963 อ้างใน พรศรี สุนสวัสดิ์, 2533) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีการตัดสินใจ มีแนวคิดว่าการตัดสินใจเลือกอาชีพและการปรับตัวในการประกอบอาชีพเป็นกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล และพัฒนามาเป็นระยะเวลานาน Tiedman and Ohara. ได้แบ่งพัฒนาการด้านอาชีพออกเป็นขั้น ๆ ดังนี้

1. ขั้นเตรียมเลือกอาชีพ ขั้นนี้เป็นขั้นที่บุคคลจะเผชิญกับปัญหาเฉพาะหน้า เช่น จะต้องตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่จะต้องศึกษา หรือเริ่มคิดเตรียมการที่จะเลือกอาชีพในอนาคต ในขั้นนี้บุคคลจะใช้กระบวนการวิเคราะห์แยกแยะ รายละเอียดเกี่ยวกับตนเอง และสิ่งแวดล้อม ก่อตัวเป็นแนวความคิดที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาศึกษาหรือการเลือกอาชีพ ในขั้นนี้แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน

- 1.1 ขั้นการสำรวจ ในขั้นนี้บุคคลจะสำรวจและประเมินตนเองในด้านต่างๆ ตามความถนัด ความสามารถ และความสนใจและความต้องการ ลักษณะของอาชีพ ข้อดี และ ข้อบกพร่อง

1.2 ขั้นการก่อตัวของความคิด เมื่อได้ประเมินตนเองและวิเคราะห์อาชีพหรือสาขาวิชา ก็จะรวมตัวเป็นแนวความคิด ซึ่งจะนำไปใช้ในการตัดสินใจเลือกสายการศึกษาหรืออาชีพ

1.3 ขั้นการลองเลือกอาชีพ ในขั้นนี้บุคคลจะตัดสินใจลองเลือกสายการศึกษาหรืออาชีพ

1.4 ขั้นการพิจารณาละเอียดเยียด เพื่อความกระจ่างชัดเจนแน่นอนในการตัดสินใจในขั้นนี้บุคคลจะหารายละเอียดเพิ่มเติมในการเลือกสาขาวิชาหรืออาชีพที่เลือกอีกครั้ง เพื่อการตัดสินใจที่แน่นอน

2. ขั้นการประกอบอาชีพและการปรับตัวในการทำงาน เมื่อบุคคลตัดสินใจเลือกสายการศึกษาและอาชีพได้แล้วก็จะไปสู่ขั้นดำเนินการศึกษา หรือประกอบอาชีพ ตามที่ได้เลือกสรรแล้วนั้นในขั้นนี้จะแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน

2.1 ขั้นการนำตนเองเข้าสู่การศึกษาหรือทำงาน ขั้นนี้บุคคลจะเข้าทำงานหรือศึกษาตามสาขาที่ตนได้ตัดสินใจเลือกแล้ว

2.2 ขั้นการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุง ถ้าบุคคลประสบปัญหาเกี่ยวกับการศึกษา หรืออาชีพในสาขาที่เลือกแล้วนั้น บุคคลก็จะปรับปรุงตนเองหรือสำรวจตนเองและอาชีพหรือสาขาที่ศึกษาใหม่หรือไปสู่การตัดสินใจเลือกการศึกษา หรืออาชีพใหม่ให้เหมาะสมต่อไป

2.3 ขั้นความมั่นคงในการประกอบอาชีพ ถ้าบุคคลประสบความสำเร็จในการศึกษา หรือ ประกอบอาชีพที่ได้ เลือกสรรแล้วนั้นก็จะเป็นกำลังใจให้บุคคลมุ่งมั่นศึกษาหรือประกอบอาชีพให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

สรุปจากทฤษฎีการตัดสินใจของ Tiedman and Ohara ได้ให้ความสำคัญถึงความสัมพันธ์ระหว่างการสำรวจตนเองทางด้านความถนัดและความสามารถในการเลือกอาชีพ เพื่อการตัดสินใจให้แน่นอนในการสำรวจตนเองเข้าสู่การศึกษาหรือการทำงานในอนาคตเพื่อความมั่นคงในการประกอบอาชีพ ที่ผ่านเป็นกระบวนการคิดและหัวใจหลักสำคัญก็คือการสำรวจตนเองเพื่อการประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง เพื่อการพัฒนาอาชีพ

Gelatt (1974 อ้างใน ทิพมาส ทองมณี, 2549: 22-23) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีการตัดสินใจ ว่าเป็นทฤษฎีที่แสดงถึงวงจรกระบวนการตัดสินใจ โดยเริ่มจากจุดหมายหรือ วัตถุประสงค์และ บุคคลที่มีความประสงค์ที่คิดเห็นตัดสินใจบุคคลนั้นก็ประสงค์จะได้รับข้อเสนอแนะ โดยรวบรวม ข้อมูลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการตัดสินใจของเขา

จากนั้นเมื่อพิจารณาข้อมูลแล้วก็นำมาประยุกต์ให้สอดคล้องกับการเลือกความเป็นไปได้ ที่จะเกิดขึ้น ทางเลือกสำหรับการทำนายผลอาจเกิดจากความสำเร็จในอดีต หรือความปรารถนาของ บุคคลนั้น และสำหรับขั้นต่อไป เป็นระบบค่านิยม ความปรารถนา ส่วนขั้นสุดท้ายเป็นการประเมินผล และเลือกตัดสินใจ ซึ่งเป็นผลจากการตัดสินใจเพื่อสำรวจความเหมาะสมกับจุดหมายหรือ การสำรวจเพื่อการวางแผนในอนาคตเพื่อให้ได้ข้อมูลใหม่เพื่อการตัดสินใจในครั้งต่อไป

วงจรกระบวนการตัดสินใจของ Gerlett

1. จุดมุ่งหมาย บุคคลคิดเห็นตัดสินใจเมื่อมีทางเลือกอย่างน้อย 2 ทาง
2. ข้อเสนอแนะ บุคคลคิดเห็นค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับทางเลือกนั้นๆ
3. ความเป็นไปได้ โดยจะต้องค้นหาความเป็นไปได้ทั้งหมดของกิจกรรม
4. ความเป็นไปได้ของผลที่ได้รับโดยจะต้องตรวจสอบลำดับความเป็นไปได้ในแต่ละ ทางเลือก
5. ความน่าจะเป็นของผลที่ได้รับ โดยการทำนายความน่าจะเป็นของแต่ละลำดับ
6. ค่านิยม โดยประเมินความต้องการของบุคคลในแต่ละลำดับ
7. การประเมินผล โดยการประเมินความเหมาะสมและเลือกตัดสินใจ

8. การตัดสินใจ มีการตัดสินใจซึ่งอาจเป็น

8.1 การตัดสินใจสิ้นสุด

8.2 การค้นหาข้อมูลสารสนเทศใหม่

สรุปจากทฤษฎีการตัดสินใจ Gerlett สรุปได้ว่า การตัดสินใจเป็นกระบวนการและเป็นระบบ มีจุดมุ่งหมาย ความเป็นไปได้ ความน่าจะเป็น ค่านิยมที่ได้รับ การประเมินผลที่ได้รับ และตัดสินใจ การตัดสินใจจะเป็นกระบวนการและเป็นระบบ และการทำนายหรือการคาดเดา อาจขึ้นอยู่กับประสบการณ์ในอดีตและระดับปรารถนาของบุคคลนั้น

Hoppock (1967 อ้างใน นรฤทธิ สุริยิต, 2547) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีการเลือกอาชีพ ความต้องการของบุคคลและความสำคัญของข้อสนเทศเกี่ยวกับบุคคลและสิ่งแวดล้อมที่เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในการเลือกอาชีพ และพัฒนาอาชีพ กล่าวถึงหลักการที่สำคัญในการเลือกอาชีพไว้ 10 ข้อ ดังนี้

1. บุคคลจะเลือกอาชีพเพื่อสนองความต้องการของตนเอง และความต้องการประการหนึ่งคือความต้องการที่จะปฏิบัติตามค่านิยมของตนเอง
2. อาชีพที่บุคคลเลือก มักจะเป็นอาชีพที่บุคคลเชื่อว่า จะสนองความต้องการส่วนใหญ่ของบุคคลนั้นได้ดีที่สุด
3. บุคคลอาจจะรับรู้ความต้องการของตนอย่างชัดเจนถูกต้อง หรืออาจจะรับรู้อย่างเลื่อนรางว่ามีบางสิ่งบางอย่างที่ดึงดูดความสนใจ
4. พัฒนาการทางอาชีพเริ่มเกิดขึ้นเมื่อบุคคลตระหนักเป็นครั้งแรกว่า อาชีพสามารถช่วยสนองความต้องการของตนได้
5. พัฒนาทางการอาชีพจะดำเนินก้าวหน้าไปและอาชีพที่เลือกจะดีขึ้น ถ้าบุคคลสามารถคาดคะเนอาชีพที่จะเลือกกว่า จะสนองความต้องการของตนเองได้ดีเพียงใดและความสามารถในการคาดคะเนนั้นจะขึ้นกับความรู้เกี่ยวกับตนเอง ความรู้เกี่ยวกับอาชีพ และความสามารถที่จะพิจารณาให้ได้อย่างชัดเจน

6. ข้อมูลเกี่ยวกับตัวบุคคล เช่น ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ บุคลิกภาพ ค่านิยม และฐานะทางเศรษฐกิจ มีผลต่อการเลือกอาชีพ เพราะช่วยให้บุคคลตระหนักถึงความต้องการของเขาได้มากขึ้นเพียงใด

7. ข้อเสนอแนะทางอาชีพ จะมีผลต่อการเลือกอาชีพ โดยช่วยให้บุคคลได้ค้นพบอาชีพต่างๆ ที่อาจจะสนองความต้องการของตนและช่วยให้บุคคลสามารถคาดคะเนได้ว่าอาชีพใดจะสนองความต้องการของตนได้ดีกว่าอาชีพอื่นๆ

8. ความพึงพอใจในงานหรืออาชีพ จะขึ้นกับงานที่บุคคลได้ทำนั้น สอนความต้องการตามที่บุคคลนั้นคาดหวังมากขึ้นเพียงใด และระดับความพึงพอใจจะพิจารณาได้จากอัตราส่วนของความต้องการที่ได้รับการตอบสนอง และความต้องการที่คาดหวังว่าจะได้รับการตอบสนอง

9. ความพึงพอใจเป็นผลจากงานซึ่งสนองความต้องการของบุคคลในปัจจุบันหรือเป็นผลจากงานซึ่งคิดว่าจะสนองความต้องการของบุคคลในอนาคต

10. การเลือกอาชีพของบุคคลหรืออาชีพที่บุคคลจะเลือก จะเปลี่ยนได้เสมอ ถ้าบุคคลนั้นเชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงนั้น ๆ จะสนองความต้องการของเขาได้ดีกว่า

สรุปจากทฤษฎีการเลือกอาชีพ ได้ว่าในการเลือกอาชีพนั้นอันดับแรกจะต้องมาจากตนเอง และสนองความต้องการของตนเอง ในการรับข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพที่จะพัฒนาตนเองมีผลต่อการเลือกอาชีพในอนาคตหรือการศึกษาต่อ ในการเลือกอาชีพนั้น ก็ยังไม่เลือกภายในทันทีทันใด แต่จะศึกษาตนเองว่ามีความถนัด และเหมาะกับงานด้านไหน ในการศึกษาด้านอาชีพ จะต้องเป็น กระบวนการและสิ่งแวดล้อม คนรอบข้าง ต่าง ๆ ก็เป็นปัจจัยสำคัญอีกทางหนึ่งในการเลือกอาชีพ

Evans and Herr (1978 อ้างใน วัชรวิ วงศ์ศิริวัฒน์, 2536) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีในการเลือกอาชีพไว้ในเรื่องการพัฒนาอาชีพ 5 ทฤษฎี คือ

1. Trait – and – factor บุคคลจะเลือกงานอาชีพโดยการวิเคราะห์ตนเอง และวิเคราะห์อาชีพประกอบกัน คือ สำนวความสามารถ ความถนัด ความชอบของตนเอง และสำนวนคุณสมบัติของงานว่า ผู้ที่ทำงานนั้นจะต้องมีคุณลักษณะเป็นอย่างไร เหมาะสมกับตนหรือไม่

2. Decision approaches การเลือกงานอาชีพ โดยพิจารณาจากผลตอบแทนที่ได้ นั่นคุ้มค่าหรือไม่

3. Sociological approaches การเลือกงานเนื่องมาจากกลุ่มอิทธิพล หรือ กลุ่มสังคม ที่แวดล้อมอยู่ เช่น กลุ่มเพื่อน กลุ่มพี่น้อง กลุ่มครอบครัว เป็นต้น

4. Need – Drive approaches การเลือกงานเนื่องมาจากอิทธิพลของสภาพจิตใจทางด้านแรงจูงใจให้อยากเป็นอะไร ความต้องการพื้นฐานต่างๆ ที่ถูกสร้างขึ้นมาตั้งแต่เด็ก

5. Developmental approaches การเลือกอาชีพเนื่องมาจากการพัฒนาการในการเลือกอาชีพมาแต่เด็ก ต่อเนื่องสัมพันธ์กันมาเป็นเวลานาน

สรุปจากทฤษฎีในการเลือกอาชีพ นั้นจะต้องเกิดจากความชอบ ความสามารถ ความถนัดเป็นหลัก และในการเลือกอาชีพต้องนึกถึงผลตอบแทนควบคู่กันไปด้วย สิ่งที่มีอิทธิพลในการเลือกอาชีพมาจากตนเองแล้วก็มาจากคนรอบข้าง และความมุ่งหวังในอนาคตก็เป็นแรงผลักดันในการวางแผนอาชีพในอนาคตเกี่ยวกับการเลือกอาชีพให้สอดคล้องกับการศึกษาต่อเพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนในอนาคตด้านอาชีพ

ทฤษฎีการเลือกอาชีพ (Schaffer n.d. อ้างใน จงจิตต์ อ่ำสาธิตา, 2541: 43-44) ได้ศึกษาวิจัยจากบุคคลที่ประกอบอาชีพต่างๆ สรุปว่าบุคคลมีความต้องการด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้ คือ

1. ความต้องการการยอมรับจากบุคคลอื่น ซึ่งจะก่อให้เกิดความภูมิใจในตนเอง
2. ความต้องการความรักและสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล คิดเห็นเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ได้รับความรักและความอบอุ่นจากบุคคลอื่น
3. ความต้องการประสบความสำเร็จในสิ่งที่ทำ
4. ความต้องการควบคุมผู้อื่น มีอำนาจเหนือผู้อื่น

5. ความต้องการช่วยเหลือผู้อื่น
6. ความต้องการแสดงตนเอง
7. ความต้องการสถานะทางเศรษฐกิจสังคม
8. ความต้องการปฏิบัติตามค่านิยมที่ตนยึดถือ
9. ความต้องการทำตามผู้อื่น ไม่ต้องมีความรับผิดชอบมาก
10. ความต้องการแสดงความคิดริเริ่มในการเนนกิจการต่างๆ
11. ความต้องการความมั่นคงทางเศรษฐกิจ คือคิดเห็นรายได้ที่สม่ำเสมอ
12. ความต้องการเป็นตัวของตัวเอง ทำงานอิสระ

Schaffer กล่าวว่า การที่บุคคลจะประสบความสำเร็จและมีความสุขในการประกอบอาชีพ มากน้อยเพียงใด คือการที่อาชีพนั้นสนองความต้องการของเขาได้ขนาดไหน

สรุปได้จากทฤษฎีการเลือกอาชีพ ในการเลือกอาชีพนั้นขึ้นอยู่กับความแตกต่างของบุคคล และความสามารถของแต่ละคน บางคนชอบที่จะเป็นผู้ตาม บางคนชอบที่จะเป็นผู้นำ แต่จุดมุ่งหมาย เดียวกันคือคิดเห็นการยอมรับจากคนรอบข้างและสังคม ในการทำงานทุกคนคิดเห็นแสดงตนเองก็ คือในการทำงานเมื่อผลงานที่ทำแล้วก็คิดเห็นเสนอชื่อว่าเป็นของตนเองมากกว่าที่จะต้องทำให้กับ ผู้อื่นโดยไม่มีชื่อตนเอง และสิ่งรอบข้างสภาพแวดล้อมการส่งเสริมก็เป็นสิ่งสำคัญในการเลือกอาชีพ และการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งโดยได้รับแรงสนับสนุนจากคนรอบข้างเป็นแรงเสริมให้กระทำสิ่ง ที่มุ่งหวัง

**ประวัติความเป็นมาศูนย์ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี**

กรมการศึกษานอกโรงเรียน ได้ประกาศจัดตั้งศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอเมืองนนทบุรีในนนทบุรี เมื่อปีพุทธศักราช 2537 ปัจจุบันได้เปลี่ยนชื่อจากกรมการศึกษานอกโรงเรียนเป็นสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองนนทบุรีในนนทบุรี เมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2551 โดยครั้งแรกได้อาศัยอาคารของห้องสมุดจังหวัดนนทบุรี ซึ่งตั้งอยู่ที่ถนนพิบูลสงคราม ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมืองนนทบุรีในนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี เป็นสถานที่ในการปฏิบัติงาน แต่เนื่องจากสถานที่คับแคบไม่เหมาะสมในการจัดกิจกรรมและการให้บริการการศึกษานอกโรงเรียนที่หลากหลาย กอปรกับสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มีนโยบายให้แยกศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอเมืองนนทบุรีในนนทบุรีออกเป็นสัดส่วนจากห้องสมุดประชาชน ในปีงบประมาณ 2544 จึงได้ย้ายออกมาเช่าอาคารพาณิชย์ขนาด 1 คูหา จำนวน 4 ชั้น เลขที่ 1/26 ถนนนนทบุรี 1 ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมืองนนทบุรีในนนทบุรี เป็นสำนักงาน ต่อมาในเดือน เมษายน 2550 ได้ย้ายสถานที่ทำการแห่งใหม่ เลขที่ 169 หมู่ที่ 6 ถนนพิบูลสงคราม ตำบลสวนใหญ่ จังหวัดนนทบุรี จนปัจจุบัน

อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี แบ่งเขตการปกครอง ตาม พรบ.ลักษณะการปกครองท้องถิ่นส่วนตำบล หมู่บ้าน ดังนี้

เขตพื้นที่ในความรับผิดชอบมีเทศบาล 3 แห่ง คือ
เทศบาลนครนนทบุรี มี 5 ตำบล
ได้แก่ สวนใหญ่ ตลาดขวัญ บางเขน บางกระสอและท่าทราย
เทศบาลตำบลบางศรีเมือง
เทศบาลตำบลไทรมา

องค์การบริหารส่วนตำบล 3 แห่ง คือ

องค์การบริหารส่วนตำบลบางรักน้อย 6 หมู่บ้าน
องค์การบริหารส่วนตำบลบางกร่าง 10 หมู่บ้าน
องค์การบริหารส่วนตำบลบางไผ่ 5 หมู่บ้าน

เดิมชื่อศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน อำเภอเมืองนนทบุรี เป็นส่วนราชการสังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียนกระทรวงศึกษาธิการเมื่อพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 (มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2546) บัญญัติให้แบ่งส่วนราชการ หน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการใหม่ ทำให้ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอเป็นส่วนราชการสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และในปี พ.ศ. 2551 เมื่อพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ปรับเปลี่ยนชื่อองค์กรมาเป็นสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย ศูนย์บริการการศึกษานอกระบบโรงเรียนอำเภอ เป็นศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ มีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

1. จัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียน ด้านการศึกษาพื้นฐาน การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต การศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ และการจัดกระบวนการเรียนรู้แผนบูรณาการเพิ่มเติมปัญญาให้สังคม เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำเนินชีวิต การทำงานและการศึกษาต่อเนื่องต่อไป
2. วางแผนพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียนระดับอำเภอ
3. ประสานงาน ส่งเสริม สนับสนุนเครือข่ายในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน รวมทั้งการพัฒนากิจกรรมมีส่วนร่วมของชุมชน องค์กรท้องถิ่น องค์กรภาครัฐ องค์กรเอกชนและประชาชนให้เป็นเครือข่ายการศึกษานอกโรงเรียน
4. กำกับ ดูแล นิเทศ ติดตามผล และรายงานผลการดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียนในพื้นที่ อำเภอเมืองนนทบุรี
5. ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ขอบข่ายการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองนนทบุรี ได้จัดทำแผนงานโครงการ ตามขอบข่ายภาระหน้าที่ และตอบสนองนโยบายและจุดเน้นการดำเนินการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ปีงบประมาณ 2552 ดังนี้

1. นโยบายด้านการศึกษานอกระบบ

1.1 การส่งเสริมให้รู้หนังสือ มุ่งเน้นให้ครู กศน. สำรวจผู้ไม่รู้หนังสือในพื้นที่

1.2 การศึกษาขั้นพื้นฐาน โดนมุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพการศึกษาของประชากรวัยแรงงานจัดส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาพื้นฐานสำหรับกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียน ทหารกองประจำการผู้ต้องขัง โดยปรับปรุงวิธีการเรียนการสอนและการเรียนรู้การทำงานของครูผู้สอน พัฒนาหลักสูตร จัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ทั้งระบบประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย

1.3 การศึกษาต่อเนื่องเพื่อการพัฒนาอาชีพและทักษะชีวิต มุ่งเน้นการจัดการศึกษาต่อเนื่องโดยเฉพาะหลักสูตรระยะสั้นและการฝึกอบรมที่สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายโดยมุ่งให้สามารถนำความรู้ ความสามารถที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้จริง รวมทั้ง การมีหลักสูตรที่หลากหลาย เพื่อรองรับการจัดการบริการทางการศึกษา

1.3.1 การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถ และทักษะในการประกอบอาชีพของบุคคล เพื่อให้บุคคลสามารถเข้าสู่อาชีพ ประกอบอาชีพและพัฒนาอาชีพของตนได้ โดยแบ่งการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ เป็น 3 รูปแบบ คือ

1) การฝึกทักษะอาชีพ เป็นการศึกษาฝึกอาชีพหลักสูตรระยะสั้น เวลาเรียนขึ้นอยู่กับความรู้ที่จัดและความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพได้

2) การพัฒนาอาชีพ เป็นการจัดการศึกษาในลักษณะกลุ่มพัฒนาอาชีพ ที่กลุ่มเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความรู้ และประสบการณ์ มีวิทยากรมาให้ความรู้เป็นครั้งคราวและ จัดไปศึกษาดูงานด้านอาชีพที่ประสบความสำเร็จ

3) การพัฒนาอาชีพด้วยเทคโนโลยี เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นให้มี การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาอาชีพที่ทำอยู่เพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น หรือเพื่อนำมาช่วยในการ ประกอบอาชีพให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.3.2 การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต เป็นการจัดการศึกษาที่ให้ความสำคัญกับ การพัฒนาคนเพื่อให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน สามารถ ดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งที่เป็นสาระเกี่ยวกับทักษะชีวิตที่ทุกคนจะต้องเรียนรู้ โดยเน้นเนื้อด้านคุณธรรมจริยธรรม เช่น การสร้างเสริมคุณภาพและค่านิยมที่ดี เพื่อพัฒนาสังคม และชุมชนความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน

2. นโยบายด้านการศึกษาดตามอทธยาศัย

2.1 โครงการการศึกษาตามอทธยาศัย กิจกรรมห้องสมุดแห่งการเรียนรู้ จุดเน้น การดำเนินงาน เพื่อให้เครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม โดยดำเนินการ จัดกิจกรรมให้เกิดประโยชน์สูงสุด เบาะส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาห้องสมุดเป็นแหล่งเรียนรู้ตลอด ชีวิตและเป็นศูนย์การข้อมูลข่าวสาร และเพื่อสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ชุมชน รักการอ่าน

3. นโยบายด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน

3.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชุมชน จัดโครงการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำสู่การปฏิบัติ โดยจัดหารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมมี หลักสูตรที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการและชุมชนเพื่อให้มีคุณภาพชีวิต ที่ดีขึ้นอยู่ในสังคม

4. นโยบายด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา จัดกิจกรรมเพื่อตอบสนอง

4.1 กิจกรรมอบรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้นและอินเทอร์เน็ต ให้ผู้เรียน ในโครงการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.2 กิจกรรมพัฒนาเทคนิคการใช้คอมพิวเตอร์ ใ้บุคลากรในองค์กร ในโครงการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีศักยภาพในการปฏิบัติงาน

4.3 กิจกรรมพัฒนาการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ไอซีที E-office, E-budget, E-website ในโครงการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีศักยภาพในการปฏิบัติงาน

5. นโยบายด้านวิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา

5.1 กิจกรรมศึกษาดูงานศูนย์วิทยาศาสตร์ ให้ผู้เรียน ในโครงการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อส่งเสริมความรู้ด้านเทคโนโลยีทางวิทยาศาสตร์ และเพื่อนำความรู้มาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

6. นโยบายด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

6.1 โครงการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีศักยภาพในการปฏิบัติงาน จุดเน้นการดำเนินงาน บทบาทหน้าที่หลักในการจัดการเรียนการสอน

6.2 โครงการนิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบนอกโรงเรียน จุดเน้นการดำเนินงานเพื่อจัดทำแผนการปฏิบัติงานและ โครงการ เพื่อทราบและแก้ปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และเพื่อให้ผู้รับบริการ ได้รับการพัฒนาตรงกับความต้องการ

6.3 โครงการประกันคุณภาพการศึกษา จุดเน้นการดำเนินงาน เพื่อเตรียมความพร้อม และการจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่ตรงกับสภาพจริงของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดผล การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

7. นโยบายด้านการส่งเสริมสนับสนุนภาคีเครือข่าย

7.1 โครงการอบรมให้ความรู้ในการสร้างเสริมบทบาทหน้าที่ให้กับภาคีเครือข่าย
จุดเน้นการดำเนินงาน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือกับเครือข่ายในการจัดการศึกษา
นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และเพื่อพัฒนาศักยภาพของภาคีเครือข่าย ในการจัดกิจกรรม
การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้เกิดความเข้มแข็ง มีประสิทธิภาพ

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองนนทบุรี จึงจัดการศึกษา
นอกโรงเรียนเพื่อให้บริการกลุ่มเป้าหมายที่อยู่นอกระบบโรงเรียน ทั้งในด้านการส่งเสริมการเรียนรู้
หนังสือ การศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ และ
การจัดกระบวนการเรียนรู้แผนบูรณาการเพื่อเติมปัญญาให้สังคม เป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้
เกิดกระบวนการเรียนรู้ในชุมชน รวมทั้งพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการให้บริการทาง
วิชาการเพื่อเติมปัญญาให้เต็ม รวมทั้งพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อเป็นกลไกในการผลักดัน
การดำเนินการจัดการศึกษาให้บรรลุ โดยจัดตั้งศูนย์กลางการจัดกิจกรรมการศึกษาตลอดชีวิต คือ
ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน เพื่อกระจายโอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชนให้กว้างขวางทั่วถึง และ
ครอบคลุมทุกพื้นที่ โดยกิจกรรมต่างๆ จะสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนกลมกลืนกับวิถี
ชีวิตของชุมชน และทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ เพื่อให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้

ศูนย์การเรียนรู้ กระจายอยู่ตามพื้นที่ต่างๆ ในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี 15 ศูนย์การเรียนรู้
ดังนี้

1. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนวัดแดงธรรมชาติ	ตำบลไทรม้า
2. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนวัดทองนาปรัง	ตำบลบางไผ่
3. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนอนามัยบางรักน้อย	ตำบลบางรักน้อย
4. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนราชพฤกษ์	ตำบลบางรักน้อย
5. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนบ้านเอื้ออาทรราชพฤกษ์	ตำบลบางกร่าง
6. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนประชาณีเวศน์ 3	ตำบลท่าทราย
7. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนคริสตจักรประชาณีเวศน์	ตำบลท่าทราย
8. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนวัดชมพูเวก	ตำบลท่าทราย
9. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนวัดบางแพรกเหนือ	ตำบลบางสวนใหญ่

10. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนวัดบางแพรกใต้	ตำบลบางสวนใหญ่
11. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนอุทยานเฉลิมพระเกียรติ	เทศบาลตำบลบางศรีเมือง
12. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนตำบลตลาดขวัญ	ตำบลบางตลาดขวัญ
13. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนสมาคมสิ่งแวดล้อม	ตำบลบางตลาดขวัญ
14. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนวัดบัวขวัญ	ตำบลบางกระสอ
15. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนวัดทางหลวง	ตำบลบางเขน

เครือข่ายหลักในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน

ทั้งการศึกษาสายสามัญและการศึกษาต่อเนื่อง จำนวน 20 แห่ง

1. เรือนจำจังหวัดนนทบุรี
2. เรือนจำกลางบางขวาง
3. โรงเรียนศรีบุญยานนท์
4. กองร้อยบริการ กรมพลธิการทหารบก
5. นวະเกสัช
6. เทศบาลตำบลไทรม้า
7. องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี
8. สถานีอนามัยบางรักน้อย
9. ศูนย์ไม้ดอกไม้ประดับ ซอยช้าง
10. ชมรมผู้สูงอายุวัดไทรม้าเหนือ
11. องค์การบริหารส่วนตำบลบางกร่าง
12. องค์การบริหารส่วนตำบลบางรักน้อย
13. องค์การบริหารส่วนตำบลบางไผ่
14. อำเภอเมืองนนทบุรี
15. เทศบาลนครนนทบุรี
16. กรมราชทัณฑ์
17. สำนักพัฒนาการอำเภอเมืองนนทบุรี
18. สถานีอนามัยตลาดขวัญ
19. สถานีอนามัยวัดแดงธรรมชาติ
20. ชมรมผู้สูงอายุวัดชมพูเวก

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

สิริยา มัยโกคา (2549) ได้ศึกษาเหตุผลในการเลือกเรียนที่โรงเรียนชุมพรบริหารธุรกิจ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สรุปผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนมีเหตุผล ในการเลือกเรียนที่โรงเรียนชุมพรอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านลักษณะของ สถาบันและด้านเศรษฐกิจ อยู่ในระดับมาก ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับปานกลาง 2) นักเรียน ที่มีเพศต่างกัน มีเหตุผลในการเลือกโดยรวมแตกต่างกันพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านลักษณะ ของเศรษฐกิจและด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องแตกต่างกัน 3) นักเรียนที่มีผลการเรียนต่างกัน มีเหตุผล ในการเลือกเรียนที่โรงเรียนสถาบันแตกต่างกัน 4) นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน และนักเรียน ที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีเหตุผลในการเลือกเรียน

ธนภรณ์ พุทธรณ์ธร (2545) ได้ศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยเป็นสำหรับความสำเร็จ ในการประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น ศูนย์บริการ การศึกษานอกโรงเรียน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร สรุปผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษามีความ คิดเห็นปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับ เห็นด้วยมาก 2) นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน และนักศึกษาที่มีประสบการณ์การประกอบอาชีพต่างกันมี ความคิดเห็นต่อปัจจัยต่อจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีความเห็นต่อปัจจัยจำเป็น สำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพ อิสระโดยรวมแตกต่างกัน 4) นักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้ เดิมต่างกัน มีความเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ โดยรวม แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ ด้านการตลาด 5) นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการ ประกอบอาชีพ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ ด้านการผลิตและด้านการจัดการแตกต่างกัน

ศศิธร เวียงเหล็ก (2542) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชนในกรุงเทพมหานคร สรุปผลวิจัยพบว่า 1) หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา การวัดและประเมินผลโดยการแจ้งข้อทดสอบ 2) บุคลากร ครูที่เลี้ยง มีลักษณะที่พึงประสงค์ 3) ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน มีการจัดอาคารเรียนที่ดีมีความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย มีพื้นที่ออกกำลังกาย จัดสภาพแวดล้อมชั้นเรียนเหมาะสม สิ่งอำนวยความสะดวกเหมาะสมกับวัยของนักเรียน บุคลากรพิเศษเป็นครูภาษาอังกฤษ สร้างความสัมพันธ์ครูกับบ้านและโรงเรียน คือ การแจ้งข่าว ทำจดหมายข่าว 4) การจัดการ โรงเรียนจัดบริการสถานที่สำหรับผู้ปกครองนั่งพักระหว่างรอบุตรหลาน 5) กิจกรรมนักเรียน มีการจัดบริการอาหารกลางวันที่ถูกหลักโภชนาการจัดอาหารเสริม การจัดกิจกรรมเสริมคุณธรรม 6) ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ผู้ปกครองรับทราบพัฒนาการเด็กจากสมุดรายการงานตัว

จงจิตต์ อ่ำสาธิตา (2541: 144) ได้ศึกษาความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพของนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี สรุปผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายอาชีพ 4 ใน 5 ตัวแปรเป็นตัวแปรที่เกิดขึ้นในครอบครัวเป็นหลัก อย่างไรก็ตามตัวแปรทั้ง 5 ตัว คือ 1) รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบิดา 2) ความสมบูรณ์ของครอบครัวในด้านการอยู่ร่วมกันของบิดามารดา 3) ขนาดของครอบครัว 4) ด้านกำลังใจในการศึกษาจากบิดามารดาหรือผู้อุปการะ 5) ความร่วมมือในการแก้ปัญหาการศึกษาจากบิดามารดาหรือผู้มีอุปการะ มีอำนาจพยากรณ์ค่าตัวแปรตามความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพได้น้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการตัดสินใจของคนจะมีปัจจัยหลายด้านมาเกี่ยวข้อง ดังนั้นความต้องการศึกษาต่อของนักศึกษาอาจแปรเปลี่ยนไปตามสภาพการณ์ในขณะนั้น ไม่มีตัวแปรใดเป็นแบบตายตัวสามารถแปรเปลี่ยนไปได้ด้วยหลายเหตุผลหลายปัจจัย

วิทยา วิสูตรเรืองเดช (2545) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกศึกษาต่อสายสามัญ หรือสายอาชีพของนักศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ่อนจันทวิทยา ปีการศึกษา 2544. พบว่าปัจจัยที่มีส่วนส่งเสริมให้นักศึกษาเลือกศึกษาสายสามัญมากที่สุด คือ คิดเห็นประกอบอาชีพที่เลื่อนเงินเดือนเร็ว ส่วนนักศึกษาที่เลือกศึกษาต่อสายอาชีพมาจากปัจจัยที่มีส่วนส่งเสริมให้นักศึกษาเลือกศึกษาต่อสายอาชีพมากที่สุด คือ เพื่อคิดเห็นประกอบอาชีพหลายอย่างเพื่อสร้างฐานะของตนเองได้อย่างรวดเร็ว ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกต่อสายสามัญหรือ สายอาชีพมาจาก เพศ ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม การศึกษาของบิดามารดา รายได้ของครอบครัว

สราลี เป้นน้อย (2547) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจศึกษาต่อสายสามัญหรือสายอาชีพของนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรณีศึกษา: โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดพิษณุโลก อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ระดับการศึกษา อาชีพ และ ระดับรายได้ของบิดามารดา นักศึกษาที่มีผลการเรียนดีจะเลือกศึกษาต่อด้านสายสามัญ และนักศึกษาที่มีสัดส่วนทางการศึกษาปานกลางและอ่อน ด้านความคาดหวังต่องานอาชีพในอนาคต พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่มีความคาดหวังต่องานอาชีพในอนาคตว่าจะมีอาชีพที่มีสวัสดิการดี มีความเจริญก้าวหน้ามั่นคงและมีรายได้ตามที่คิดเห็น นักศึกษากลุ่มนี้เลือกศึกษาต่อด้านสายสามัญมากกว่าสายอาชีพ

นิสา สายสังข์ (2547) ได้ศึกษาความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตร (ปวช.) มีความต้องการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยรวมรายด้านอยู่ในระดับมาก นักศึกษาที่มีกลุ่มวิชาแตกต่างกันเลือกศึกษาต่อแตกต่างกัน นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ต่างกัน มีความต้องการศึกษาต่อต่างกัน

นิพนธ์ เพชรบุรณิน (2550: 73) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาในคณะวิทยาการจัดการของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ พบว่าปัจจัยมี 2 ปัจจัยคือปัจจัยทางการตลาดและปัจจัยทางด้านแรงจูงใจ ประกอบด้วย 3 ปัจจัยดังนี้ คือ 1. ด้านความต้องการความเจริญก้าวหน้า 2 ด้านความต้องการการอยู่รอด 3.ด้านความต้องการความสัมพันธ์

งานวิจัยต่างประเทศ

Peter and Norton (n.d. อ้างใน สุพรรณิ เสาวดี, 2543) ได้ศึกษาพบว่า ตัวประกอบต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของบุคคล ได้แก่ เพศ บิดา มารดา ญาติพี่น้อง เพื่อน ค่านิยมที่ยึดถือ สถานภาพทางเศรษฐกิจและครอบครัว ความสนใจ ตลอดจนความต้องการของสังคม

Allsworth (1959 อ้างใน สาริยา มัยโกคา, 2549) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยในการจงใจให้เลือกอาชีพของนักวิทยาศาสตร์ชาวอเมริกัน พบว่า ปัจจัยด้านบุคคลที่เป็นแรงจูงใจ คือ ครู ความสนใจของตนเอง รุ่นพี่ ญาติ ตามลำดับ ปัจจัยอื่นที่เป็นแรงจูงใจได้แก่ กิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับด้านวิทยาศาสตร์ที่จัดขึ้นในโรงเรียน

Flound and Halsey (1969 อ้างใน วิทยา วิสูตรเรืองเดช, 2545) พบว่า โอกาสการเข้าศึกษาต่อในระดับวิทยาลัยของผู้จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้ที่มีสติปัญญาระดับเดียวกันแต่อยู่ในชนชั้นของสังคมที่แตกต่างกันมีโอกาสสอบเข้าได้ต่างกัน บุตรของผู้ที่อยู่ในสังคมวิชาชีพสูงกว่าย่อมได้รับโอกาสสูงกว่าผู้ที่อยู่ในชนชั้นที่สังคมวิชาชีพระดับต่ำ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ศึกษา

เพศ

สุพินดา ฤทธิจันทร์ (2547) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

นิสา สายสังข์ (2547) ได้ศึกษาความต้องการการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพาณิชย์การบางนา พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สาริยา มัยโกคา (2549) ได้ศึกษาเหตุผลในการเลือกศึกษาที่โรงเรียนชุมพรบริหารธุรกิจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีเหตุผลในการเลือกศึกษาที่โรงเรียนชุมพรบริหารธุรกิจโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อายุ

วิไลลักษณ์ ยุ่นสมาน (2541) ได้ศึกษาความต้องการการศึกษาตามอัธยาศัยเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของสตรีในจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า สตรีที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการการศึกษาตามอัธยาศัยเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของสตรีโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา

ปริญญ์ คล้ายเจริญ (2545) ได้ศึกษาการวิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่ส่งผลต่อการศึกษาของนักศึกษาของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงและต่ำในมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ผลการวิจัย พบว่า ตัวแปรที่สามารถจำแนกนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาดำของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีตัวแปร เรียงลำดับน้ำหนักจากมากไปน้อย คือ นิสัยในการศึกษาด้านการหลีกเลี่ยงการผัดเวลา พื้นความรู้เดิม ปัญหาด้านการปรับตัวทางการศึกษา ปัญหาด้านหลักสูตรและการศึกษาการสอน เพศ ปัญหาด้านอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตน ภูมิหลังทางการศึกษา และภูมิฐานะ

สราลี เป้นน้อย (2547) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจศึกษาต่อสายสามัญหรือสายอาชีพของนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2547 กรณีศึกษาโรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งพบว่านักศึกษาที่มีผลการศึกษาคดี จะเลือกศึกษาสายสามัญมากกว่านักศึกษาที่มีการศึกษาดำ และนักศึกษาที่มีผลการศึกษาดำส่วนใหญ่ จะเลือกศึกษาทางด้านสายอาชีพ

อาชีพของบิดา/มารดา

สราลี เป้นน้อย (2547) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อของนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตการศึกษา 7 ในด้านเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว พบว่า นักศึกษาที่ได้ศึกษาต่อ นั้น บิดามารดาที่ประกอบอาชีพธุรกิจ รับราชการ และค้าขาย ได้ศึกษาต่อมากกว่า บิดามารดาที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและกรรมกร

พนิดา ไพโรจน์เพชรายุทธ (2545) ได้ทำการวิจัยแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักศึกษา โรงเรียนพาณิชย์การเพชรบุรีบริหารธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรีพบว่า นักศึกษาได้รับการสนับสนุนจากบิดามารดา ผู้ปกครองภาคภูมิใจ มากที่สุด รองลงมาจากอาจารย์แนะแนวการศึกษา มาสมัครศึกษาตามเพื่อน

สราลี แป้นน้อย (2547: 2) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจศึกษาต่อสายสามัญหรือสายอาชีพของนักศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2547 กรณีศึกษาโรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดพิษณุโลก ในด้านอาชีพของบิดามารดา พบว่านักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ บิดาที่ประกอบอาชีพเป็นพนักงานเอกชน รับราชการ ประกอบกิจการส่วนตัว และรับจ้างทั่วไป นักศึกษากลุ่มนี้ตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายสามัญเป็นสัดส่วนที่มากกว่าสายอาชีพ และมารดาที่ประกอบอาชีพเป็นพนักงานเอกชน รับราชการประกอบกิจการส่วนตัวและรับจ้างทั่วไป รวมถึงมารดาที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ นักศึกษากลุ่มนี้ตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายสามัญเป็นสัดส่วนที่มากกว่าสายอาชีพ ส่วนมารดาประกอบอาชีพเกษตรกรมีการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายสามัญเป็นสัดส่วนที่น้อยกว่าสายอาชีพ

ภูมิลำเนา

บวร พุทธวณะ (2536) ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาความต้องการทางการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของสตรีในจังหวัดสมุทรสาคร พบว่า สตรีที่มีภูมิลำเนาต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษานอกโรงเรียนด้านข่าวสารข้อมูลความรู้ด้านกฎหมายและสิทธิเสรีมากกว่าสตรีในเมือง

ระดับการศึกษาเดิม

กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ (2528) ได้ทำการศึกษา ประสพการณ์เดิม ก็คือ ภูมิหลังของบุคคลนั้น ที่มีอยู่เดิมไม่ว่าจะเป็น ด้านความรู้ ความเข้าใจที่เป็นพื้นฐานต่อสิ่งที่กำลังจะกระทำอยู่ ว่ามีลักษณะการกระทำสิ่งนั้นมาก่อนมีจำนวนบ่อยครั้งเพียงใด การฝึกฝนทั้งในด้านทักษะและความชำนาญจะมีมากขึ้นตามไปด้วย

วิไลลักษณ์ ชุ่นสมาน (2541) ได้ศึกษาความต้องการการศึกษาตามอัธยาศัยเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของสตรีในจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า สตรีที่มีระดับการศึกษาต่างกันในด้านห้องสมุด ด้านเครือข่ายการศึกษารู้ ด้านสื่อมวลชน และด้านสื่อพื้นบ้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กอบชัย ตั้งวิสัย (2540) ศึกษาความต้องการการศึกษานอกโรงเรียนของสตรีในเขตอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า สตรีที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการของการศึกษานอกโรงเรียนโดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว

สราลี แป้นน้อย (2547) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจศึกษาต่อสายสามัญหรือสายอาชีพของนักศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2547 กรณีศึกษาโรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดพิษณุโลก ด้านระดับรายได้ของบิดาและมารดา พบว่า การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างนี้ มีการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายสามัญเป็นสัดส่วนที่มากกว่าสายอาชีพ

จิตชัย สนั่นเสียง (2528) ได้ศึกษาเกี่ยวกับทางเลือกและปัจจัยที่สัมพันธ์กับทางเลือกแนวทางการศึกษาและอาชีพของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า การส่งเสริมเรื่องการเงินของบิดามารดาไม่เพียงพอจึงส่งผลให้นักศึกษาออกไปทำงานเพื่อนำเงินที่ได้มาเพื่อการศึกษาเล่าเรียน

ศิริ วรศิริ (2513) ได้ศึกษา สภาวะการศึกษาของประชากรในแหล่งชุมชนหนานานบริเวณบ่อนไก่ ตำบลลุมพินี จังหวัดพระนคร พบว่า ถ้าบิดามีอาชีพที่มีรายได้ต่ำ บุตรหลานจะมีการศึกษาระดับต่ำด้วย ความสัมพันธ์ในด้านโอกาสในการศึกษาต่อของนักศึกษานั้นมีความสัมพันธ์อย่างยิ่งกับรายได้เพราะผู้มีรายได้สูงมักมีโอกาสดังบุตรหลานเข้าศึกษาระดับสูง

ด้านเหตุผลส่วนตัว

สุวิมล คีลัน (2526) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกแผนการศึกษาของ นักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดโรงเรียนรัฐบาลจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า องค์ประกอบ ที่เป็นแรงจูงใจในด้านเหตุผลส่วนตัวมีอิทธิพลมากที่สุดในการเลือกแผนการศึกษาของนักศึกษา คือ ความต้องการประกอบอาชีพที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ รองลงมาความต้องการประกอบ อาชีพที่อาศัยความรู้และวิทยาการใหม่ๆ

ทองวรรณ ศิริวรรณ (2543) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเลือกศึกษาหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ และการจัดการของนักศึกษา มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว พบว่า แรงจูงใจด้านเหตุผลส่วนตัว เป็นแรงจูงใจมากที่สุด รองลงมาเป็นแรงจูงใจด้านอาชีพ และด้านสังคม นิพนธ์ เพชรบุรณิน (2550) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาในคณะวิทยาการของ นักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ พบว่า ด้านความต้องการเจริญก้าวหน้าเป็น ปัจจัยแรกที่มีผลต่อการเลือกศึกษาในคณะวิทยาการจัดการของนักศึกษา

ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง

พานิดา ไพโรจน์เพชรายุทธ (2545) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักศึกษา โรงเรียนพาณิชย์การเพชรบุรีบริหารธุรกิจ จังหวัด เพชรบุรี พบว่า นักศึกษาได้รับการสนับสนุนจากบิดามารดามากที่สุด รองลงมาคืออาจารย์แนะ แนวการศึกษา และ มาสมัครศึกษาตามเพื่อน

ด้านลักษณะของสถาบัน

สมพงศ์ จิตจรสอำพัน (2540) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อ สายวิชาบริหารธุรกิจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สถาบันเทคโนโลยี ราชมงคล ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า องค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจ ด้านคุณลักษณะของสถาบัน เป็นองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในระดับมากที่สุด

วิโรจน์ มุอำหัมด (2542) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนกรุงเทพมหานครคริสเตียนวิทยาลัย พบว่า ด้านโรงเรียนที่ดีได้แก่ทำเลที่ตั้ง ด้านวิชาการ เปิดสอนตั้งแต่ระดับประถมถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย ด้านอาคารสถานที่สภาพแวดล้อม ห้องเรียนเพียงพอปลอดโปร่ง โออา ทันสมัย ด้านบริการ ปลูกฝังให้เด็กมีระเบียบวินัย ด้านชื่อเสียงโรงเรียน การช่วยเหลือเกื้อกูลกันศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบัน ด้านตัวครู คุณวุฒิและประสบการณ์สอนของครู และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนมีข้อมูลข่าวสาร กิจกรรมผ่านทางสื่อมวลชน

ด้านสังคม

นรงค์ฤทธิ์ สุรชิต (2547) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเลือกศึกษาสาขาพาณิชยกรรมของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพาณิชยการหัวหิน เหตุผลด้านสังคมที่เป็นแรงจูงใจสูงสุดได้แก่ เป็นอาชีพที่สังคมปัจจุบันยอมรับ และช่วยให้ปรับตัวเข้ากับสังคมในปัจจุบันได้

ทิพย์พรรณ นพวงศ์ ณ อยุธยา (2526) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการศึกษาของบุคคลในแต่ละระดับ จะแตกต่างกันออกไปตามวัย ฐานะ และ โอกาส ความคิดเกี่ยวกับการศึกษา อาจจะเริ่มมีแนวทางเห็นเข้าสู่ทางการศึกษามาจากผลทางเศรษฐกิจ เช่น จะศึกษาต่อสาขาที่หางานทำได้ง่าย รายได้ดี ไม่ต้องทำงานหนัก และที่สำคัญก็คือ ต้องเป็นงานประเภทที่ตนมีใจรัก และชอบที่จะทำด้วย

สาริยา มัยโกคา (2549) ได้ศึกษาเหตุผลในการเลือกศึกษาที่โรงเรียนชุมชนพรบริหารธุรกิจของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ความคิดที่เกี่ยวกับการศึกษาอาจจะเริ่มมีแนวทางเห็นเข้าสู่ผลทางเศรษฐกิจ เช่น การศึกษาในสาขาที่หางานทำได้ง่าย มีรายได้ดี ต้องเป็นงานที่ตนมีใจรักและชอบที่จะทำด้วย

ด้านการประกอบอาชีพ

สุรัตน์ชัย ชมชีพ (2543) ได้ทำการศึกษาปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับการเลือกเรียนสาขาวิชาชีพเกษตรศาสตร์ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา จังหวัดนครราชสีมา พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.50 มีความชอบอาชีพเกษตรมาก และเห็นโอกาสความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพเกษตรมาก

บวร พุททวณะ (2536) ได้ทำการศึกษาเรื่องความต้องการทางการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของสตรีในจังหวัดสมุทรสาคร พบว่า สตรีมีความต้องการทางการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเกี่ยวกับอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มพูนรายได้มีความต้องการมากที่สุด

ธนาภรณ์ พุททมนต์ธร (2545) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้เดิมต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพต่างกัน นักศึกษาที่มีรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นในการประกอบอาชีพแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ศึกษาความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพของนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

มีกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

นักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย

1. เพศ
2. อายุ
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา
4. อาชีพของบิดา- มารดา /ผู้ปกครอง
5. ภูมิฐานะ
6. ระดับการศึกษาเดิม
7. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว

ความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อ

1. ด้านเหตุผลส่วนตัว
 2. ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง
 3. ด้านลักษณะของสถาบัน
- ความคิดเห็นเลือกประกอบอาชีพ
4. ด้านสังคม
 5. ด้านการประกอบอาชีพ
- ปัญหาและอุปสรรคการเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพ

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพ ของนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายศูนย์การศึกษานอกระบบ และตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 มีจำนวน 725 คน รวมทั้งหมด 15 ศูนย์การเรียน (ตารางที่ 1)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา คือ นักศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี โดยวิธีการสุ่มตัวอย่าง อย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามสัดส่วน จำนวน 255 คนซึ่งถือว่าเป็นตัวแทนประชากรในการศึกษา โดยการเปิดตารางของ Krejcie and Morgan ได้กำหนดไว้อย่างน้อย 255 คน (พิสนุ พงศรี, 2550: 113)

ตารางที่ 1 การสุ่มตัวอย่างจากประชากรที่เป็นนักศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม
 อรรถศาสตร์อำเภอ เมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน
 15 ศูนย์การเลือกสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (Systematic Sampling)

ที่	ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเขตเมืองนนทบุรี	ประชากร	ตัวอย่าง	คิดเป็นร้อยละ	
1	ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนวัดแดงธรรมชาติ	ตำบลไทรม้า	35	11	4.83
2	ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนวัดทองนาปรัง	ตำบลบางไผ่	30	11	4.13
3	ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนอนามัยบางรักน้อย	ตำบลบางรักน้อย	60	21	8.28
4	ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนราชพฤกษ์	ตำบลบางรักน้อย	60	21	8.28
5	ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนบ้านเอื้ออาทรราชพฤกษ์	ตำบลบางกร่าง	60	21	8.28
6	ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนประชาณีเวศน์ 3	ตำบลท่าทราย	60	21	8.28
7	ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนคริสตจักรประชาณีเวศน์	ตำบลท่าทราย	30	11	4.13
8	ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนวัดชมพูเวก	ตำบลท่าทราย	60	21	8.28
9	ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนวัดบางแพรกเหนือ	ตำบลสวนใหญ่	30	11	4.13
10	ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนวัดบางแพรกใต้	ตำบลสวนใหญ่	60	21	8.28
11	ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนอุทยานเฉลิมพระเกียรติ	ตำบลบางศรีเมือง	30	11	4.13
12	ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนตำบลตลาดขวัญ	ตำบลตลาดขวัญ	60	21	8.28
13	ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนสมาคมสิ่งแวดล้อม	ตำบลตลาดขวัญ	60	21	8.28
14	ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนวัดบัวขวัญ	ตำบลบางกระสอ	30	11	4.13
15	ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนวัดทางหลวง	ตำบลบางเขน	60	21	8.28
รวม		725	255	100.00	

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของ นักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายศูนย์ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น ทั้ง 3 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านเหตุผลส่วนตัว
2. ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง
3. ด้านลักษณะของสถาบัน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น ทั้ง 2 ด้าน ดังต่อไปนี้

4. ด้านสังคม
5. ด้านการประกอบอาชีพ

ซึ่งแบบสอบถามนี้มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นเลือกศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ แรงจูงในการศึกษาต่อ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นและความต้องการ

2. นำข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้ามาสร้างแบบสอบถาม

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบ และแก้ไข

4. นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 2 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงในด้านความครอบคลุมของเนื้อหาและภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำและเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขไปทดสอบหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำไปทดสอบ (try-out) กับนักศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี จำนวน 30 คน จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.93 จากนั้นจึงนำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขออนุญาตราชการขอความร่วมมือการเก็บข้อมูลงานวิจัยจากภาควิชาอาชีวศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อขอความร่วมมือจากศูนย์การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี เพื่อขออนุญาตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัย กับนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายของศูนย์การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

2. ขออนุญาตจากผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี เพื่อขอความร่วมมือจากครูศูนย์การเรียนชุมชนในแต่ละศูนย์การเรียนเก็บข้อมูลกับนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายของศูนย์การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

3. ดำเนินการเก็บรวบรวมของนักศึกษาในแต่ละศูนย์ทั้ง 15 ศูนย์การเรียน จำนวน 255 ฉบับ และนำข้อมูลในส่วนของแบบสอบถาม มาตรวจนับคะแนนแต่ละฉบับรวบรวมแบบสอบถามนำมาใช้ในการวิจัยเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล แบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ซึ่งเป็นโปรแกรมสำเร็จรูป ทางสถิติเพื่อการวิจัยสังคมศาสตร์ คำนวณหาค่า ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปโดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอในรูปตาราง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพของนักศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลายศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอในรูปตาราง เพื่อแปลความหมายคะแนนเฉลี่ย ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ ชูศรี วงศ์รัตน์ (2544)

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพ ระดับน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพ ระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพ ระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพ ระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพ ระดับมากที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถาม มาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัย
สังคมศาสตร์ คำนวณ หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพ ของนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี โดยกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็น นักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย คือ ประชากร ทั้งหมด 725 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามได้จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 255 คน โดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัย ประกอบด้วย 4 ตอน ซึ่งการวิจัยนี้ ใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอในรูปแบบตาราง เพื่อแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ย ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพของนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านลักษณะสถาบัน ของนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย

ตอนที่ 3 ข้อมูลความคิดเห็นในการประกอบอาชีพ ด้านสังคม ด้านประกอบอาชีพ

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน

ข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการทำวิจัย

ข้อมูลพื้นฐาน

จากการศึกษาสภาพทั่วไปของนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี เพื่อศึกษาความคิดเห็นในการเลือก ศึกษาต่อและประกอบอาชีพ พบว่า ข้อมูลพื้นฐาน เพศ อายุ คะแนนเฉลี่ยสะสม อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา สถานภาพของบิดา-มารดา ภูมิลำเนา ระดับการศึกษาของบิดา-มารดาและ ผู้ปกครอง รายได้บิดา-มารดา ระดับการศึกษา ผลการวิจัยมีดังนี้

ตารางที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

(n=255)

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	113	44.30
หญิง	142	55.70
รวม	255	100.00
อายุ		
ต่ำสุด 16 ปี	7	2.70
สูงสุด 50 ปี	1	0.40
ช่วงอายุ 17-49	247	96.90
รวม	255	100.00
คะแนนเฉลี่ยสะสม		
1.51– 2.00	44	17.30
2.01 – 2.50	76	29.80
2.51 – 3.00	98	38.40
3.01 – 3.50	30	11.80
3.51 – 4.00	7	2.70
รวม	255	100.00

ตารางที่ 2 (ต่อ)

(n=255)

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อาชีพของบิดา		
รับราชการ	32	12.50
รับจ้าง	93	36.50
ธุรกิจส่วนตัว	53	20.80
พนักงานบริษัท	23	9.00
เกษตรกรกรรม	24	9.40
ธุรกิจขายตรง นักแสดง	30	11.80
รวม	255	100.00
อาชีพของมารดา		
รับราชการ	22	8.60
รับจ้าง	93	36.50
ธุรกิจส่วนตัว	59	23.00
พนักงานบริษัท	21	8.40
เกษตรกรกรรม	26	10.20
ธุรกิจขายตรง นักแสดง	34	13.30
แม่บ้าน		
รวม	255	100.00
สถานภาพของบิดา-มารดา		
อยู่ด้วยกัน	159	62.40
แยกกันอยู่	38	14.90
หย่าร้าง	17	6.70
บิดาเสียชีวิต	28	11.00
มารดาเสียชีวิต	13	5.00
รวม	255	100.00

ตารางที่ 2 (ต่อ)

(n=255)

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผู้ปกครองท่านคือ		
บิดา	130	51.00
มารดา	60	23.50
ตนเอง	49	19.20
ญาติ	16	6.30
รวม	255	100.00
สมาชิกครอบครัว		
จำนวน 1	8	3.10
จำนวน 2	23	9.00
จำนวน 3	61	23.90
จำนวน 4	65	25.50
จำนวน 5	52	20.40
จำนวน 6	16	6.30
จำนวน 7	10	3.90
จำนวน 8	14	5.50
จำนวน 9	3	1.20
จำนวน 10	3	1.20
รวม	255	100.00
ภูมิลำเนา		
กรุงเทพมหานคร	35	13.70
จังหวัดนนทบุรี	148	58.00
ต่างจังหวัด	72	28.30
รวม	255	100.00

ตารางที่ 2 (ต่อ)

(n=255)

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับศึกษาเดิมของนักศึกษา		
มัธยมศึกษาตอนต้น	153	60.00
ในระบบ		
มัธยมศึกษาตอนต้น	93	36.50
นอกระบบ		
(ปวช)	9	3.50
รวม	255	100.00
ระดับการศึกษาบิดา		
ประถม	143	56.10
มัธยมศึกษาตอนต้น	35	13.70
มัธยมศึกษาตอนปลาย	31	12.20
ปริญญาตรี	46	18.00
รวม	255	100.00
ระดับการศึกษามารดา		
ประถม	133	52.20
มัธยมศึกษาตอนต้น	49	19.20
มัธยมศึกษาตอนปลาย	36	14.10
ปริญญาตรี	37	14.50
รวม	255	100.00
ระดับการศึกษาผู้ปกครอง		
ประถม	115	45.10
มัธยมศึกษาตอนต้น	51	20.00
มัธยมศึกษาตอนปลาย	46	18.00
ปริญญาตรี	43	16.90
รวม	255	100.00

ตารางที่ 2 (ต่อ)

(n=255)

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รายได้ของบิดา		
ต่ำกว่า 5,000 บาท/เดือน	39	15.30
5,000-10,000 บาท/เดือน	95	37.30
10,000-15,000 บาท/เดือน	69	27.10
มากกว่า 15,000 บาท/เดือน	20	7.80
ไม่มีรายได้	32	12.50
รวม	255	100.00
รายได้ของมารดา		
ต่ำกว่า 5,000 บาท/เดือน	47	18.40
5,000-10,000 บาท/เดือน	96	37.60
10,000-15,000 บาท/เดือน	62	24.30
มากกว่า 15,000 บาท/เดือน	19	7.50
ไม่มีรายได้	31	12.20
รวม	255	100.00

เพศ

ผลการวิจัยนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม
 อรรถาศัยอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี จำนวน 255 คน เพศชาย 113 คน คิดเป็นร้อยละ 44.30
 เพศหญิงจำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 55.70

อายุ

ผลการวิจัยนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม
อัธยาศัยอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี จำนวน 255 คน มีอายุ ต่ำสุด 16 ปี จำนวน 7 คน
คิดเป็นร้อยละ 2.70 มีอายุสูงสุด 50 ปี จำนวน 1 คน ($\bar{X} = 23.82$)

คะแนนเฉลี่ยสะสม

ผลการวิจัยนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม
อัธยาศัยอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี จำนวน 255 คน ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม 1.51-2.00
มีจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 17.30 ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.01-2.50 มีจำนวน 76 คน
คิดเป็นร้อยละ 29.80 ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51-3.00 มีจำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 38.40
ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.01-3.50 มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 11.80 ระดับคะแนนเฉลี่ย
สะสม 3.51-4.00 มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.70

อาชีพของบิดา

อาชีพบิดาของนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย มีอาชีพรับจ้างจำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ
36.50 รองลงมา อาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 20.80 อาชีพรับราชการจำนวน
32 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 อื่นๆ ธุรกิจขายตรง นักแสดง จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 11.80
อาชีพเกษตรกรจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 9.40 พนักงานบริษัทจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ
9.00 ตามลำดับ

อาชีพของมารดา

อาชีพมารดาของนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย อาชีพรับจ้างจำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ
36.50 รองลงมา อาชีพธุรกิจส่วนตัวจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 23.00 อื่นๆ ธุรกิจขายตรง
นักแสดง แม่บ้าน จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 13.30 อาชีพเกษตรกรจำนวน 26 คน คิดเป็น
ร้อยละ 10.20 อาชีพรับราชการจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 8.60 พนักงานบริษัทจำนวน 21 คน
คิดเป็นร้อยละ 8.40 ตามลำดับ

สถานภาพของบิดา-มารดา

อยู่ด้วยกันจำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 62.40 รองลงมา แยกกันอยู่จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 14.90 บิดาเสียชีวิตจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 11.00 หย่าร้างจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 6.70 มารดาเสียชีวิตจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 ตามลำดับ

ผู้ปกครอง

ผู้ปกครองของนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนใหญ่ คือบิดาเป็น จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 51.00 รองลงมา ผู้ปกครองคือ มารดามีจำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 23.50 ผู้ปกครองตนเองมีจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 19.20 ผู้ปกครองคือญาติมี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 6.30 ตามลำดับ

สมาชิกครอบครัว

จำนวนสมาชิกครอบครัวของนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย ลำดับที่ 4 มีจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 25.50 รองลงมา ลำดับที่ 3 มีจำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 23.90 ลำดับที่ 5 มีจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 20.40 ลำดับที่ 2 มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 9.00 ลำดับที่ 6 มีจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 6.30 ลำดับที่ 8 มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 5.50 ลำดับที่ 7 มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 3.90 ลำดับที่ 1 มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.10 ลำดับที่ 9 และ 10 มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.20 ตามลำดับ

ภูมิลำเนา

ภูมิลำเนาของนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย อยู่จังหวัดนนทบุรีจำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 58.0 ต่างจังหวัดจำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 28.30 และกรุงเทพมหานคร 35 คน คิดเป็นร้อยละ 13.70 ตามลำดับ

ระดับการศึกษาเดิมของนักศึกษา

ระดับการศึกษาเดิมของนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ในระบบจำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 รองลงมา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นนอก
ระบบ จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 36.50 และ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 9 คน
คิดเป็นร้อยละ 3.50 ตามลำดับ

ระดับการศึกษาบิดา

มีระดับประถมศึกษาจำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 56.10 รองลงมา ระดับปริญญาตรี
จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 18.00 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 13.70
และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 12.20

ระดับการศึกษามารดา

มีระดับประถมศึกษาจำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 52.20 รองลงมา ระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้นจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 19.20 ระดับปริญญาตรี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 14.50
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 14.10 ตามลำดับ

ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

มีระดับประถมศึกษาจำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 45.10 รองลงมา ระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้นจำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 46 คน คิดเป็น
ร้อยละ 18.00 และ ระดับปริญญาตรีจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 16.90 ตามลำดับ

รายได้ของบิดา

บิดา มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เดือนละ 5,000-10,000 บาท/เดือน จำนวน 95 คน คิดเป็น
ร้อยละ 37.30 รองลงมา มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000-15,000 บาท/เดือน มีจำนวน 69 คน คิดเป็น
ร้อยละ 27.10 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า 5,000 บาท/เดือน จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 15.30

ไม่มีรายได้ จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 และ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,000 จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 7.80 ตามลำดับ

รายได้ของมารดา

มารดา มีรายได้ ได้เฉลี่ยต่อเดือน เดือนละ 5,000-10,000 บาท/เดือน จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 37.60 รองลงมา มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000-15,000 บาท/เดือน จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 24.30 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า 5,000 บาท/เดือน จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 18.40 ไม่มีรายได้ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 12.20 และ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,000 จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อ

ผลการวิจัยความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อของนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ได้นำเสนอผลงานวิจัย เป็น 3 ด้าน คือ

1. ด้านเหตุผลส่วนตัว
2. ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง
3. ด้านลักษณะของสถาบัน

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อรายข้อของด้านเหตุผลส่วนตัว

(n = 255)

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิด เห็น
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1	ศึกษาต่อตาม ความสนใจ ของตนเอง	223 (87.50)	5 (2.00)	8 (3.10)	18 (7.00)	1 (0.40)	4.69	0.87	มากที่สุด
2	ต้องการ พัฒนาตนเอง	178 (69.80)	44 (17.30)	32 (12.50)	1 (0.40)	-	4.56	0.72	มากที่สุด
3	ต้องการมี ความรู้	184 (72.20)	45 (17.60)	10 (3.90)	14 (5.50)	2 (0.80)	4.55	0.87	มากที่สุด
4	ต้องการนำ ความรู้ไปใช้ ในอนาคต	180 (70.60)	3 (1.20)	3 (1.20)	57 (22.40)	12 (4.60)	4.11	1.42	มาก
5	ต้องการเงิน เดือนสูง	147 (57.60)	4 (1.60)	64 (25.10)	37 (14.50)	3 (1.20)	4.00	1.23	มาก
6	ต้องการเพิ่ม คุณวุฒิศึกษา สูงขึ้น	52 (20.40)	82 (32.20)	60 (23.50)	25 (9.80)	36 (14.10)	3.35	1.30	ปานกลาง
7	ต้องการ โอกาสในการ เลือกงาน	38 (14.80)	104 (40.80)	19 (7.50)	90 (35.30)	4 (1.60)	3.32	1.15	ปานกลาง
8	ต้องการมี ความ สามารถที่ สูงขึ้น	26 (10.20)	68 (26.70)	128 (50.20)	22 (8.60)	11 (4.30)	3.30	0.92	ปานกลาง
9	มีธุรกิจ ครอบครัว	48 (18.80)	17 (6.70)	102 (40.00)	83 (32.50)	5 (2.00)	3.08	1.10	ปานกลาง

ด้านเหตุผลส่วนตัว

ความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อ ด้านเหตุผลส่วนตัว พบว่า นักศึกษาต้องการเลือกศึกษาต่อตามความสนใจของตนเอง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$) รองลงมาคือ ต้องการพัฒนาตนเอง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) ต้องการพัฒนาคำรู้ ($\bar{X} = 4.55$) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ต้องการนำความรู้ไปใช้ในอนาคต ($\bar{X} = 4.11$) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ต้องการเงินเดือนที่สูงขึ้น ($\bar{X} = 4.00$) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ต้องการเพิ่มคุณวุฒิทางการศึกษาให้สูงขึ้น ($\bar{X} = 3.35$) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ต้องการโอกาสในการเลือกงาน ($\bar{X} = 3.32$) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ต้องการมีความสามารถที่สูงขึ้น ($\bar{X} = 3.30$) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง มีธุรกิจครอบครัวรองรับ ($\bar{X} = 3.08$) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อรายข้อด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง

(n = 255)

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1	เลือกศึกษาเพราะเห็นความสำเร็จของผู้อื่น	40 (15.70)	74 (29.00)	53 (20.80)	53 (20.80)	35 (13.70)	3.12	1.29	ปานกลาง
2	เลือกศึกษาเพราะผู้ปกครองแนะนำ	38 (14.90)	54 (21.10)	82 (32.20)	53 (20.80)	28 (11.00)	3.08	1.20	ปานกลาง
3	เลือกศึกษาเพราะญาติพี่น้องแนะนำ	31 (12.20)	47 (18.40)	94 (36.90)	56 (22.00)	27 (10.50)	3.00	1.14	ปานกลาง
4	เลือกศึกษาเพราะเพื่อนแนะนำ	29 (11.40)	50 (19.60)	97 (38.00)	48 (18.80)	31 (12.20)	2.99	1.15	ปานกลาง

ตารางที่ 4 (ต่อ)

(n = 255)

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
5	เลือกเรียนเพราะรุ่นพี่แนะนำ	26 (10.20)	56 (22.00)	85 (33.30)	36 (14.10)	52 (20.40)	2.87	1.25	ปานกลาง
6	เลือกศึกษาเพราะบิดา-มารดาเป็นผู้แนะนำ	53 (20.80)	27 (10.60)	52 (20.40)	58 (22.70)	65 (25.50)	2.78	1.46	ปานกลาง

ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง พบว่า นักศึกษาเลือกศึกษาต่อเพราะเห็นความสำเร็จของผู้อื่น ($\bar{X} = 3.12$) อยู่ในระดับความคิดเห็นปานกลาง เลือกศึกษาเพราะผู้ปกครองแนะนำ ($\bar{X} = 3.08$) อยู่ในระดับความคิดเห็นปานกลาง เลือกศึกษาเพราะญาติพี่น้องแนะนำ ($\bar{X} = 3.00$) อยู่ในระดับความคิดเห็นปานกลาง เลือกศึกษาเพราะเพื่อนแนะนำ ($\bar{X} = 2.99$) อยู่ในระดับความคิดเห็นปานกลาง เลือกศึกษาเพราะรุ่นพี่แนะนำ ($\bar{X} = 2.87$) อยู่ในระดับความคิดเห็นปานกลาง เลือกศึกษาเพราะบิดา-มารดาเป็นผู้แนะนำ ($\bar{X} = 2.78$) ตามลำดับ (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อรายข้อด้านลักษณะของสถาบัน

(n = 255)

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1	มีสาขาที่ ต้องการ เลือกศึกษา	169 (66.30)	9 (3.50)	22 (8.60)	44 (17.30)	11 (4.30)	4.10	1.35	มาก
2	สถาบันที่เลือก ศึกษาค่อนันมี ชื่อเสียง	160 (62.70)	7 (2.70)	44 (17.30)	39 (15.30)	5 (2.00)	4.09	1.25	มาก
3	มีค่าใช้จ่าย ในการศึกษาไม่ สูงมาก- มีกองทุนกู้ยืม	154 (60.40)	5 (2.00)	35 (13.70)	46 (18.00)	15 (5.90)	3.93	1.41	มาก
4	ชอบเครื่อง แบบของ สถาบันนั้น	50 (19.60)	22 (8.60)	96 (37.60)	71 (27.90)	16 (6.30)	3.07	1.18	ปานกลาง
5	สถาบันนั้นมี มาตรฐานการ จัดการศึกษา	35 (13.70)	13 (5.10)	84 (32.90)	74 (29.00)	49 (19.30)	2.65	1.24	ปานกลาง
6	สถาบันมี อาจารย์ที่มี ชื่อเสียง	6 (2.40)	15 (5.90)	117 (45.80)	77 (30.20)	40 (15.70)	2.49	0.90	น้อย
7	มีระบบ เทคโนโลยี- สารสนเทศสื่อ การสอนที่ ทันสมัย	7 (2.70)	13 (5.10)	90 (35.30)	100 (39.30)	45 (17.60)	2.36	0.92	น้อย

ด้านลักษณะสถาบัน

ความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อ ด้านลักษณะของสถาบัน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อกับ สถาบันที่มีสาขาที่ต้องการเลือกศึกษา ($\bar{X}=4.10$) อยู่ในระดับความคิดเห็นมาก สถาบันที่เลือกศึกษาต่อนั้นมีชื่อเสียง ($\bar{X}=4.09$) อยู่ในระดับความคิดเห็นมาก สถาบันที่เลือกศึกษาต่อนั้นมีค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียนที่ไม่สูงมากและกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา ($\bar{X}=3.93$) อยู่ในระดับความคิดเห็นปานกลาง ชอบระเบียบแบบของสถาบันนั้น ($\bar{X}=3.07$) อยู่ในระดับความคิดเห็นมาก สถาบันที่เลือกศึกษาต่อนั้นมีมาตรฐานในการจัดการศึกษา ($\bar{X}=2.65$) อยู่ในระดับความคิดเห็นปานกลาง สถาบันมีอาจารย์ที่มีชื่อเสียง ($\bar{X}=2.49$) อยู่ในระดับความคิดเห็นน้อย สถาบันมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ดีและสื่อการสอนที่ทันสมัย ($\bar{X}=2.36$) อยู่ในระดับความคิดเห็นน้อย ตามลำดับ (ตารางที่ 5)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นในการประกอบอาชีพ

ผลการวิจัยความคิดเห็นในการประกอบอาชีพของนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ได้ นำเสนอผลงานวิจัย เป็น 2 ด้าน คือ

1. ด้านสังคม
2. ด้านประกอบอาชีพ

ตารางที่ 6 ความคิดเห็นในการประกอบอาชีพรายข้อด้านสังคม

(n = 255)

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเห็น
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1	ต้องการ ความสำเร็จใน อนาคต	136 (53.30)	20 (7.80)	54 (21.20)	31 (12.20)	14 (5.50)	3.91	1.31	มาก
2	ต้องการให้ผู้อื่น แสดงความชื่น ชม	62 (24.30)	63 (24.70)	75 (29.40)	37 (14.50)	18 (7.10)	3.45	1.20	ปานกลาง
3	ต้องการแสวงหา ประสบการณ์- เพื่อนใหม่	72 (28.30)	18 (7.10)	67 (26.40)	85 (33.10)	13 (5.10)	3.20	1.30	ปานกลาง
4	ต้องการความ ยอมรับทาง สังคม	17 (6.52)	64 (24.60)	113 (45.48)	4 (1.50)	57 (21.90)	3.08	1.19	ปานกลาง
5	ต้องการมี ชื่อเสียงในสังคม	44 (17.30)	22 (8.60)	88 (34.50)	86 (33.70)	15 (5.90)	2.98	1.16	ปานกลาง

ด้านสังคม

ความคิดเห็นในการเลือกประกอบอาชีพ ด้านสังคม พบว่า นักศึกษาต้องการความสำเร็จในอนาคต ($\bar{X}=3.91$) อยู่ในระดับความคิดเห็นมาก ต้องการให้ผู้อื่นแสดงความชื่นชม ($\bar{X}=3.45$) อยู่ในระดับความคิดเห็นปานกลาง ต้องการแสวงหาประสบการณ์ใหม่และเพื่อนใหม่ ($\bar{X}=3.20$) อยู่ในระดับความคิดเห็นปานกลาง ต้องการความยอมรับทางสังคม ($\bar{X}=3.08$) อยู่ในระดับความคิดเห็นปานกลาง ต้องการมีชื่อเสียงในสังคม ($\bar{X}=2.98$) อยู่ในระดับความคิดเห็นปานกลาง ตามลำดับ (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 7 ความคิดเห็นในด้านการประกอบอาชีพรายข้อ

(n = 255)

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1	ความสามารถตรงกับตลาดแรงงาน	129 (50.60)	7 (2.70)	66 (25.90)	37 (14.50)	16 (6.30)	3.77	1.36	มาก
2	ต้องการสร้างฐานะทางการเงิน	53 (20.80)	123 (48.20)	23 (9.00)	43 (16.90)	13 (5.10)	3.63	1.13	มาก
3	ต้องการมีความรู้เฉพาะด้านอาชีพ	62 (24.30)	55 (21.60)	101 (39.60)	33 (12.90)	4 (1.60)	3.54	1.04	มาก
4	คาดว่าจะมีความก้าวหน้าในอาชีพ	82 (32.20)	39 (15.30)	49 (19.20)	77 (30.20)	8 (3.10)	3.43	1.29	ปานกลาง
5	ต้องการโอกาสเข้าสู่ตลาดแรงงาน	83 (32.50)	2 (0.80)	109 (42.70)	55 (21.60)	6 (2.40)	3.40	1.21	ปานกลาง

ด้านประกอบอาชีพ

ความคิดเห็นในการเลือกประกอบอาชีพ ด้านการประกอบอาชีพ พบว่า มีความสามารถตรงกับตลาดแรงงาน ($\bar{X} = 3.77$) อยู่ในระดับความคิดเห็นมาก ต้องการสร้างฐานะทางการเงิน ($\bar{X} = 3.63$) อยู่ในระดับความคิดเห็นมาก ต้องการมีความรู้เฉพาะด้านอาชีพ ($\bar{X} = 3.54$) อยู่ในระดับความคิดเห็นมาก คาดว่าจะมีความก้าวหน้าในอาชีพ ($\bar{X} = 3.43$) อยู่ในระดับความคิดเห็นปานกลาง ต้องการโอกาสเข้าสู่ตลาดแรงงาน ($\bar{X} = 3.40$) อยู่ในระดับความคิดเห็นปานกลาง (ตารางที่ 7)

ตาราง ที่ 8 สรุปผลการวิจัยในแต่ละด้านของระดับความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อของนักศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลายศูนย์การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

(n = 255)

รายการ	$\bar{X}$	S.D	ระดับความคิดเห็น
ด้านเหตุผลส่วนตัว	3.88	0.86	มาก
ด้านการประกอบอาชีพ	3.55	1.36	มาก
ด้านสังคม	3.32	1.31	ปานกลาง
ด้านลักษณะของสถาบัน	3.24	1.35	ปานกลาง
ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	2.97	1.29	ปานกลาง

สรุปความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพของนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายศูนย์การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี มีความคิดเห็นด้านเหตุผลส่วนตัว ($\bar{X} = 3.88$) ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา ด้านลักษณะสถาบัน ($\bar{X} = 3.24$) อยู่ในระดับความคิดเห็น ระดับปานกลาง ด้านสังคม ($\bar{X} = 3.32$) อยู่ในระดับความคิดเห็น ระดับปานกลาง ด้านการประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 3.55$) อยู่ในระดับความคิดเห็น ระดับมาก ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 2.97$) อยู่ในระดับความคิดเห็น ระดับปานกลาง

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพ

ตารางที่ 9 ปัญหาและอุปสรรคความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพของนักศึกษา

(n = 255)

ที่	รายการ	ระดับปัญหาและอุปสรรค					$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1	พื้นความรู้ด้าน การศึกษาอ่อน	199 (78.0)	27 (10.6)	22 (8.6)	6 (2.4)	1 (0.4)	4.64	0.77	มากที่สุด
2	ขาดความรู้ ในเรื่อง การศึกษาต่อ	117 (45.9)	32 (12.5)	42 (16.5)	42 (16.5)	22 (8.6)	3.71	1.40	มาก
3	ไม่มี ความสามารถ ในด้านอาชีพที่ ต้องการ	91 (35.7)	8 (3.1)	60 (23.5)	79 (31.0)	17 (6.7)	3.30	1.39	มาก
4	ไม่มีแหล่ง เงินทุนเพื่อ การศึกษา	2 (0.8)	27 (10.6)	169 (66.2)	53 (20.8)	4 (1.6)	2.88	0.62	ปานกลาง
5	ไม่มีแหล่ง เงินทุนในการ ประกอบอาชีพ	59 (23.1)	6 (2.4)	69 (27.1)	74 (29.0)	47 (18.4)	2.83	1.39	ปานกลาง
6	ขาดความรู้ ในเรื่องการ ประกอบอาชีพ	2 (0.8)	67 (26.3)	83 (32.5)	72 (28.2)	31 (12.2)	2.75	1.00	ปานกลาง

ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการเลือกศึกษาต่อและเลือกประกอบอาชีพ คือ พื้นความรู้ด้านการศึกษาอ่อน ($\bar{X}=4.64$) อยู่ในระดับความคิดเห็นมากที่สุด รองลงมา ขาดความรู้เรื่องในการศึกษาต่อ ($\bar{X}=3.71$) อยู่ในระดับความคิดเห็นมาก ความสามารถที่มีไม่ตรงกับอาชีพที่ต้องการ ($\bar{X}=3.30$) อยู่ในระดับความคิดเห็นมาก ไม่มีแหล่งเงินทุนเพื่อการศึกษา ($\bar{X}=2.88$) อยู่ในระดับความคิดเห็นปานกลาง ไม่มีแหล่งเงินทุนเพื่อประกอบอาชีพ ($\bar{X}=2.83$) อยู่ในระดับความคิดเห็นปานกลาง และขาดความรู้ในการเลือกประกอบอาชีพ ($\bar{X}=2.75$) อยู่ในระดับความคิดเห็นปานกลาง ตามลำดับ (ตารางที่ 9)

ข้อวิจารณ์

ความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพของ นักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

1. จากการศึกษา พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อตามความสนใจของตนเองอยู่ในระดับมาก ซึ่งอาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนระบบ คิดเป็นร้อยละ 60 และนักศึกษามีอายุ ต่ำสุด 16 ปี นักศึกษาส่วนใหญ่มีอายุ 19 ปี อายุเฉลี่ยอยู่ที่ 23.82 จึงส่งผลให้ ด้านเหตุผลส่วนตัวของนักศึกษา คือ ต้องการเลือกศึกษาต่อเพื่อที่จะนำความรู้ไปพัฒนาตนเองและต้องการนำความรู้ไปใช้ในอนาคตจึงส่งผลให้ ความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อมีระดับความคิดเห็นมาก สอดคล้องกับงานวิจัยนิพนธ์ เพชรบรรณิน (2550) ได้พบว่า ความต้องการเจริญก้าวหน้าเป็นปัจจัยแรกที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อของนักศึกษา

2. ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง พบว่า บิดา มารดา ญาติพี่น้อง เพื่อนและรุ่นพี่ อยู่ในระดับความคิดเห็นปานกลางทั้งหมด ทั้งนี้จะเป็นเพราะว่า บิดา มารดาและผู้ปกครองของนักศึกษา มีความรู้ในระดับประถมศึกษามากกว่าครึ่ง บิดา-มารดามีอาชีพรับจ้างและธุรกิจส่วนตัว รายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 5,000-10,000 บาท สอดคล้องกับงานวิจัย ศิริ วรศิริ (2513) ได้พบว่า บิดาที่มีอาชีพและมีรายได้ต่ำ บุตรหลานจะมีการศึกษาระดับต่ำด้วย ความสัมพันธ์ในด้านโอกาสการศึกษา

ต่อของนักเรียนนั้นมีความสัมพันธ์อย่างยิ่งกับรายได้เพราะผู้มีรายได้สูงมักจะมีโอกาสส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อได้มากกว่าผู้มีรายได้ต่ำ และสอดคล้องกับงานวิจัย ชิดชัย สนั่นเสียง (2528) ได้พบว่า การส่งเสริมเรื่องการเงินของบิดามารดาไม่เพียงพอจึงส่งผลให้นักศึกษาออกไปทำงานเพื่อนำเงินที่ได้มาทำการศึกษาเล่าเรียน ดังนั้น ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาจึงมีผลอยู่ในระดับปานกลาง

3. ด้านลักษณะของสถาบัน พบว่า นักศึกษาต้องการเลือกศึกษาต่อกับสถาบันที่มีชื่อเสียง รongลงมา สถาบันมีสาขาที่ต้องการเลือกศึกษาต่อ และมีกองทุนเพื่อกู้ยืมในการศึกษาและมีค่าใช้จ่ายในการศึกษาไม่สูงมากนัก อยู่ในระดับความคิดเห็นปานกลาง ได้สอดคล้องกับงานวิจัย นิพนธ์ เพชรบุรณิน (2550) พบว่า ค่าใช้จ่ายที่มีความเหมาะสมและราคามีความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกเรียนในคณะวิทยาการจัดการเมื่อเปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยอื่นๆ

4. ในการเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษา ในด้านสังคม นักศึกษาต้องการมีชื่อเสียง ในสังคม รongลงมาต้องการความยอมรับทางสังคม ต้องการแสวงหาประสบการณ์ใหม่และเพื่อนใหม่และต้องการให้อื่นแสดงความชื่นชม สอดคล้องกับงานวิจัย นรงค์ฤทธิ์ สุรจิต (2547) พบว่า เหตุผลด้านแรงจูงใจสูงสุด คือต้องการมีอาชีพที่สังคมปัจจุบันยอมรับและช่วยให้ปรับตัวเข้ากับสังคมในปัจจุบันได้

5. ด้านการประกอบอาชีพ นักศึกษาต้องการมีความสามารถตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานเพื่อต้องการสร้างฐานะทางการเงินและต้องการมีความรู้เฉพาะด้านอาชีพ อยู่ในระดับความคิดเห็นมาก สอดคล้องกับงานวิจัย บวร พุทธวณะ (2536) พบว่า สตรีมีความต้องการทางการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเกี่ยวกับอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มพูนรายได้มีความต้องการมากที่สุดและสอดคล้องกับงานวิจัย สุวิมล ไชยเพชร (2536) ได้พบว่า ความต้องการด้านความก้าวหน้าในอาชีพเป็นสิ่งสำคัญมากที่สุด

6. ปัญหาและอุปสรรคในการเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพของนักศึกษา คือ ฝนความรู้ในเรื่องการศึกษาก่อน ขาดความรู้ในเรื่องการเลือกศึกษาต่อ และไม่มีความสามารถในอาชีพที่ต้องการได้สอดคล้องกับด้านเหตุผลส่วนตัว มีความคิดเห็นระดับมาก คือต้องการศึกษาต่อเพื่อนำความรู้ไปใช้ในอนาคต และต้องการพัฒนาตนเองให้มีความสามารถตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ดังนั้นในการพัฒนาคน จะต้องพัฒนาคุณภาพคนทุกมิติอย่างสมดุล เพราะการศึกษา

เป็นสิ่งที่สำคัญและมีคุณค่า เป็นหัวใจหลักในการพัฒนา คน เมื่อคนมีความรู้เพิ่มขึ้น ก็จะส่งผลต่อการพัฒนา จิตใจ ร่างกาย ทักษะความสามารถ เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายและสติปัญญา สามารถแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นในชีวิตได้อย่างมีสติ ดังนั้น ปัญหาและอุปสรรคในการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องทำการส่งเสริมเติมเต็มให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม ได้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ 2550-2554) ยึด “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” และอัญเชิญ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นแนวปฏิบัติ เพื่อมุ่งสู่ “สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน”

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุป

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพของ นักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมือง นนทบุรี จังหวัดนนทบุรี โดยวิธีการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 255 คน โดยมีวัตถุประสงค์ การวิจัยเพื่อศึกษาถึงข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับนักศึกษา ในการทำวิจัยและได้ศึกษาความคิดเห็นในการ เลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพของนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย 5 ด้าน คือ ด้านเหตุผล ส่วนตัว ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านลักษณะของสถาบัน ด้านสังคม ด้านประกอบอาชีพ

ข้อมูลพื้นฐาน

จากการศึกษาข้อมูลทั่วไป พบว่า ส่วนใหญ่นักศึกษาเป็นเพศหญิง มากกว่าเพศชาย และมีอายุน้อยสุด 16 ปี มากสุด คือ 50 ปี นักศึกษาส่วนมากมีอายุ 19 ปี ค่าเฉลี่ยอายุอยู่ที่ 23.82 ผลการเรียนส่วนใหญ่อยู่ที่เกรดเฉลี่ย 2.50 - 3.00 มีภูมิลำเนาส่วนมากอยู่ในจังหวัดนนทบุรี ผู้ปกครองของนักศึกษาส่วนใหญ่คือบิดา รายได้บิดา-มารดาเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 5,000 -10,000 บาท ระดับการศึกษาของบิดา-มารดานั้นส่วนใหญ่อยู่ที่ระดับประถมศึกษา มีอาชีพรับจ้างคิดเป็นร้อยละ 36.5 รองลงมามีอาชีพธุรกิจส่วนตัว สมาชิกครอบครัว มีค่าเฉลี่ย 4.28 คน ในหนึ่งครอบครัว ในด้านการศึกษา ระดับการศึกษาเดิมของนักศึกษาส่วนมากจบมาจากมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนระบบ เป็นจำนวน เกินครึ่งของนักศึกษา

ผลของความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพ

จากผลการวิจัยความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพของนักศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัด นนทบุรีในด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านลักษณะของสถาบัน ด้านสังคม ด้านการประกอบอาชีพ สรุปได้ดังนี้

1. ด้านเหตุผลส่วนตัว

จากผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่ออยู่ในระดับมาก ต้องการการศึกษาต่อเพื่อที่จะนำความรู้ไปพัฒนาตนเองและต้องการนำความรู้ไปใช้ในอนาคตจึงส่งผลให้ความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อ มีระดับความคิดเห็นมาก

2. ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง

จากผลการวิจัย พบว่า บุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา ในด้านการศึกษาต่อของนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายคือบิดา มารดา ญาติพี่น้อง เพื่อน และรุ่นพี่ อยู่ในระดับความคิดเห็นปานกลางทั้งหมด

3. ด้านลักษณะของสถาบัน

จากผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาเลือกศึกษาต่อกับสถาบันที่มีชื่อเสียง รongลงมา สถาบันนั้นมีสาขาที่ต้องการเลือกศึกษาต่อ และมีกองทุนเพื่อกู้ยืมในการศึกษาและมีค่าใช้จ่ายในการศึกษาไม่สูงมากนักอยู่ในระดับความคิดเห็นปานกลาง

4. ด้านสังคม

จากผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นในด้านสังคมคือต้องการมีชื่อเสียง ในสังคม รongลงมาต้องการความยอมรับทางสังคม ต้องการแสวงหาประสบการณ์ใหม่และเพื่อนใหม่ และต้องการให้ผู้อื่นแสดงความชื่นชมอยู่ในระดับความคิดเห็นปานกลาง

5. ด้านการประกอบอาชีพ

จากผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นในการประกอบอาชีพนั้นคือ ต้องการมีความสามารถที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานเพื่อต้องการสร้างฐานะทางการเงินและต้องการมีความรู้เฉพาะด้านอาชีพอยู่ในระดับความคิดเห็นมาก

6. ปัญหาและอุปสรรคความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพ

จากผลการวิจัย พบว่า ปัญหาและอุปสรรคของนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย คือ นักศึกษามีพื้นฐานความรู้ที่อ่อน รองลงมาคือความรู้ในการเลือกศึกษาต่อและไม่มีความสามารถในด้านอาชีพที่ต้องการ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. จากผลวิจัยในครั้งนี้ พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่จบมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนระบบ และมีธุรกิจครอบครัวรองรับ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมือง นนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ควรส่งเสริมให้นักศึกษาได้พัฒนาตนเองในด้านความรู้พื้นฐานโดยการจัดแนะแนวในการเลือกศึกษาต่อ เพื่อที่จะเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาที่มีความสนใจที่จะเลือกศึกษาต่อควรที่จะจัดโครงการพัฒนา เพื่อเพิ่มเติมวิชาพื้นฐานให้กับนักศึกษา และให้ข้อเสนอแนะในการเลือกสาขาที่ต้องการศึกษาต่อที่ตรงกับความสามารถของนักศึกษาเพราะจากผลการวิจัย พบว่า ปัญหาและอุปสรรคของนักศึกษา คือพื้นฐานความรู้ที่อ่อนและขาดความรู้ในเรื่องการศึกษาต่อ
2. ดังนั้นความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อของนักศึกษา สามารถนำไปเป็นแนวทางในการวางแผนจัดการเรียนการสอน จึงขอเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์กับศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี เพื่อนำไปปรับใช้และพัฒนา นักศึกษารุ่นต่อไปในอนาคต
3. ด้านการประกอบอาชีพ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ควรทำแบบสำรวจความคิดเห็นในด้านอาชีพที่นักศึกษาต้องการ เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาอาชีพได้ตรงกับความต้องการของนักศึกษา เพื่อที่จะพัฒนาและส่งเสริมให้นักศึกษาให้มีอาชีพเพื่อสร้างรายได้ให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงกับสภาวะเศรษฐกิจสังคมในชุมชนด้านปัญหาและอุปสรรคของนักศึกษาคือไม่มีแหล่งเงินทุนเพื่อการประกอบอาชีพ ศูนย์การศึกษา ควรให้คำแนะนำกับนักศึกษาในด้านเงินทุนเพื่อประกอบอาชีพ ตามที่รัฐบาลประกาศช่วยเหลือผู้ประกอบการรายย่อยและควรขอความร่วมมือกับสถานประกอบการทั้งหลาย

ที่อยู่ในจังหวัดนนทบุรี ในอำเภอใกล้เคียงให้คำแนะนำถึงความต้องการบุคลากรที่จะรับเข้าทำงาน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนานักศึกษาให้มีลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการและมีศักยภาพความพร้อมต่อความต้องการของตลาดแรงงาน

ข้อเสนอแนะในงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาความต้องการเลือกศึกษาต่อของนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี
2. ศึกษาความคิดเห็นในการแนะแนวศึกษาต่อของนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายศูนย์ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กองพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2542. การศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำหรับกลุ่มเป้าหมายการศึกษานอกโรงเรียน 2542. ม.ป.ท.

กอบชัย ตั้งวิลัย. 2540. การศึกษาความต้องการทางการศึกษานอกโรงเรียนของสตรีในเขตอำเภอ
พนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการศึกษาผู้ใหญ่
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. 2541. จิตวิทยาศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยา
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพมหานคร:
ศรีเชชการพิมพ์.

จงจิตต์ อ่ำสาริกา. 2541. ความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ใน
เขต พื้นที่บริการของโรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี.
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาธุรกิจศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

จิตชัย สนั่นเสียง. 2528. ทางเลือกและปัจจัยที่สัมพันธ์กับทางเลือกแนวทางการศึกษาและ
อาชีพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขามัธยมศึกษา, มหาวิทยาลัยมหิดล.

ชลีนารถ วงศ์อ่อน. 2535. ความคิดเห็นของคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนา
ชนบทระดับตำบล ที่มีต่อกิจกรรมการฝึกอบรม ด้านคุณภาพชีวิตในจังหวัดชัยภูมิ.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาผู้ใหญ่, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เชียรศรี วิริชลิ. 2527. จิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่. กรุงเทพมหานคร:
ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ชูศรี วงศ์รัตน์. 2544. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร:
เทพนิมิตการพิมพ์.

ชัยฤทธิ์ โพธิสุวรรณ. 2543. การศึกษานอกระบบพื้นฐานการวางแผนโครงการ.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

_____. 2544. การศึกษาผู้ใหญ่: ปรัชญาตะวันตกและการปฏิบัติ. จำนวน 1,000 เล่ม
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ทองวรรณ ศิริวรรณ. 2543. แรงจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรเศรษฐศาสตร์และการจัดการ
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต.
สาขารัฐกิจศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ทิพย์มาศ พลมลศักดิ์. 2530. ผลการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพที่มีต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของ
นักเรียนนาฏศิลป์ต้นปีที่ 3. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาแนะแนว
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ทิพย์วรรณ นพวงศัน อยุธา. 2526. เรียนเพื่ออะไร. วิทยจารย์. ม.ป.ท.

ธนาภรณ์ พุทมนต์ธร. 2545. ความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการ
ประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสัน ศูนย์บริการ
การศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต สาขารัฐกิจศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ธานินทร์ สังข์น้อย. 2536. ปัจจัยบางประการที่มีผลต่อเจตคติในการปฏิบัติงานโครงการ
อาชีวศึกษาเพื่อแก้ปัญหาคอขวดความยากจนในชนบท ของอาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรกรรม.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาผู้ใหญ่, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ธิดารัตน์ ปลื้มจิตต์. 2551. การศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริการซ่อมบำรุงและ
ดูแลรักษาคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการในตึกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลศิริราช. วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต สาขารัฐกิจศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ธีระพร อุวรรณโน. 2535. **จิตวิทยาสังคม**. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาจิตวิทยา.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณัฐวุฒิ ธรรมกุลมงคล. 2534. **องค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาใน
โรงเรียนอาชีวศึกษาศึกษาเอกชนประเภทการศึกษานอกระบบในเขตกรุงเทพมหานคร.**
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาธุรกิจศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

นรงค์ฤทธิ์ สุรจิต. 2547. **แรงจูงใจการเลือกเรียนสาขาพาณิชยกรรมของนักเรียนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพาณิชย์การหัวหิน.** วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
สาขาธุรกิจศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

นิตา สายสังข์. 2547. **ความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)วิทยาลัยพาณิชย์การบางนา.** วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิตสาขาธุรกิจศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

นิพนธ์ เพชรบุรณิน. 2550. **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนในคณะวิทยาการจัดการของ
นักศึกษาปริญญาตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.** วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

นิรมาน. ม.ป.ป. **แรงจูงใจปฐมภูมิ** (Online). [http:// Suthamp. Blogspot. Com](http://Suthamp.Blogspot.Com), 20 มิถุนายน 2552.

_____. ม.ป.ป. **แรงจูงใจทุติยภูมิ** (Online). [www. Ba. Cmu. Ac. Th](http://www.Ba.Cmu.Ac.Th), 20 มิถุนายน 2552.

บวร พุทธวณณะ. 2536. **การศึกษาความต้องการทางการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพ
ชีวิตของสตรีในจังหวัดสมุทรสาคร.** วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
สาขาการศึกษาผู้ใหญ่, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ปฐม นิคมานนท์. 2528. **การศึกษานอกโรงเรียน**. กรุงเทพมหานคร: ทิพย์อักษร.

ปริญญญา คล้ายเจริญ. 2545. การวิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำในมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. 2549. ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พระเทพเวที ประยุทธ์ ปยุตโต. 2533. วิธีคิดตามหลักพุทธธรรม. สำนักพิมพ์ปัญญาบริษัท เคล็ดไทย จำกัด.

พนิดา ไพโรจน์เพชรายุทธ. 2545. แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของ นักศึกษาโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจจังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาธุรกิจศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พิสนุ ฟองศรี. 2550. วิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: พรอพเพอร์ตี้พรีนซ์.

เพ็ญพร เพชรสุขศิริ. 2531. การวัดทัศนคติ. กรุงเทพมหานคร: คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.

ราชบัณฑิตยสถาน. 2532. พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา อังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพมหานคร: ราชบัณฑิตยสถาน.

ราชศักดิ์ เอกพิชิตมาร. 2552. ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนวิชาพลศึกษาของนักเรียนเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานครปีการศึกษา 2551 วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาพลศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

รุ่งอรุณ บุตรเนียร. 2535. ความคิดเห็นของผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดที่มีต่อกระบวนการนิเทศภายใน. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาผู้ใหญ่, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วรรณกร มีภูมิรู้. 2546. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา, มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.

วิไลลักษณ์ ชุ่มสมาน. 2541. ความต้องการการศึกษาตามอัธยาศัยเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของสตรีในจังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการศึกษาผู้ใหญ่, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วิโรจน์ มุอำหัด. 2542. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษา ในโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วิภา อร่ามรุ่งโรจน์ชัย. 2544. แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบพิตรพิมุข มหาเมฆ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาธุรกิจศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

จิตรร เพื่องฟูตระกูล. 2545. เหตุผลในการตัดสินใจเรียนกลุ่มวิชาเลขานุการของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาธุรกิจศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วิทยา วิสูตรเรืองเดช. 2545. การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อสายสามัญ หรือ สายอาชีพของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบัณฑิตวิทยาลัย ปีการศึกษา 2544. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วัชร วังศิริวัฒน์. 2536. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรอาชีพ 2533 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนใต้. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาผู้ใหญ่, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ศศิธร เวียงเหล็ก. 2542. ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อคุณภาพการจัดการศึกษา ของโรงเรียน
อนุบาลเอกชนใน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ศิริ วรศิริ. 2513. สำนวณภาวะการศึกษาของประชากรในแหล่งชุมชนหนาแน่นบริเวณบ่อนไก่
ตำบลลุมพินี จังหวัดพระนคร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหาร
การศึกษา, วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร.

ศรีเรือน แก้วกังวาน. 2549. จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองนนทบุรี. 2551. รายงานผลการ
ดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2551. กรุงเทพมหานคร: เอกพิมพ์ไทจำกัด.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ. 2551. จำนวนพิมพ์ 5,000 เล่ม
กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมพงษ์ จิตจรัสอำพัน. 2540. องค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อสายบริหารธุรกิจ
ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลใน
เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาธุรกิจศึกษา, มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.

สราลี เป้นน้อย. 2547. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจศึกษาต่อสายสามัญหรือ
สายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
ปีการศึกษา 2547 กรณีศึกษา : โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก.
วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา, มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.

สาริยา มัยโกคา. 2549. เหตุผลในการเลือกเรียนที่โรงเรียนชุมพรบริหารธุรกิจ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาธุรกิจศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2547. จิตวิทยาเพื่อการฝึกอบรมผู้ใหญ่. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวิมล คีลัน. 2526. การศึกษาองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกแผนการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัด โรงเรียนรัฐบาล ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุรัตนชัย ชมชีพ. 2543. ปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับการเลือกเรียนสาขาวิชาชีพเกษตรศาสตร์ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาครุศาสตร์เกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุพรรณิ เสาวดี. 2543. มุลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาธุรกิจศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุริรา ทรัพย์เจริญ. 2544. ความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะผู้บริหาร โรงเรียนสาธิตสถาบันราชภัฏ. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุพินดา ฤทธิจันทร์. 2547. แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของนักเรียนชั้นปีที่2โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต สาขาธุรกิจศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน. ม.ป.ป. สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน (Online).

<http://Kanchanapisek.or.th/kp6/BOOK24>, 27 มิถุนายน 2552.

หลุยส์ จำปาเทศ. 2533. **จิตวิทยาการจูงใจ**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท สามัคคีสาสน์

จำกัด สถาบันการบริหารและจิตวิทยา

อัญชรีย์ สรวงท่าไม้. 2536. **ความคิดเห็นของครูประจำกลุ่มและนักศึกษาสายสามัญศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ที่มีต่อกิจกรรม การพบกลุ่มการศึกษานอกโรงเรียน** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาผู้ใหญ่, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Alderfer, C.P. 1972. **Existence Relatedness and Growth: Human Needs in Organizational Settings**. New York: Free press

Boshier, R. W. 1971. **Motivation Orientations of Adult Education Participants: A factor Analytic Exploration of Houle's typology**. Adult Education.

Conbach, L. J. 1990. **Essentials of Psychological Testing**. 3rd ed. New York: Harper and Row.

Coombs, P. H. n.d. **Attacking Rural Poverty**. How Nonformal Education can Help. Bellmore: The John Hopkins University Press.

Evans, N. R. and E. L. Herr. 1978. **Foundations of Vocational Education**. Columbia: Bell Howell Company.

Ginzberg, E. 1974. **Counseling for Career Development**. Boston: Houghton Mifflin.

Hoppock, R. 1967. **Occupational Information**. 3rd ed. New York: McGraw - Hill.

Houle, C. O. 1967. **The Inquiring Mind**. Madison. Wisconsin: University of Wisconsin Press

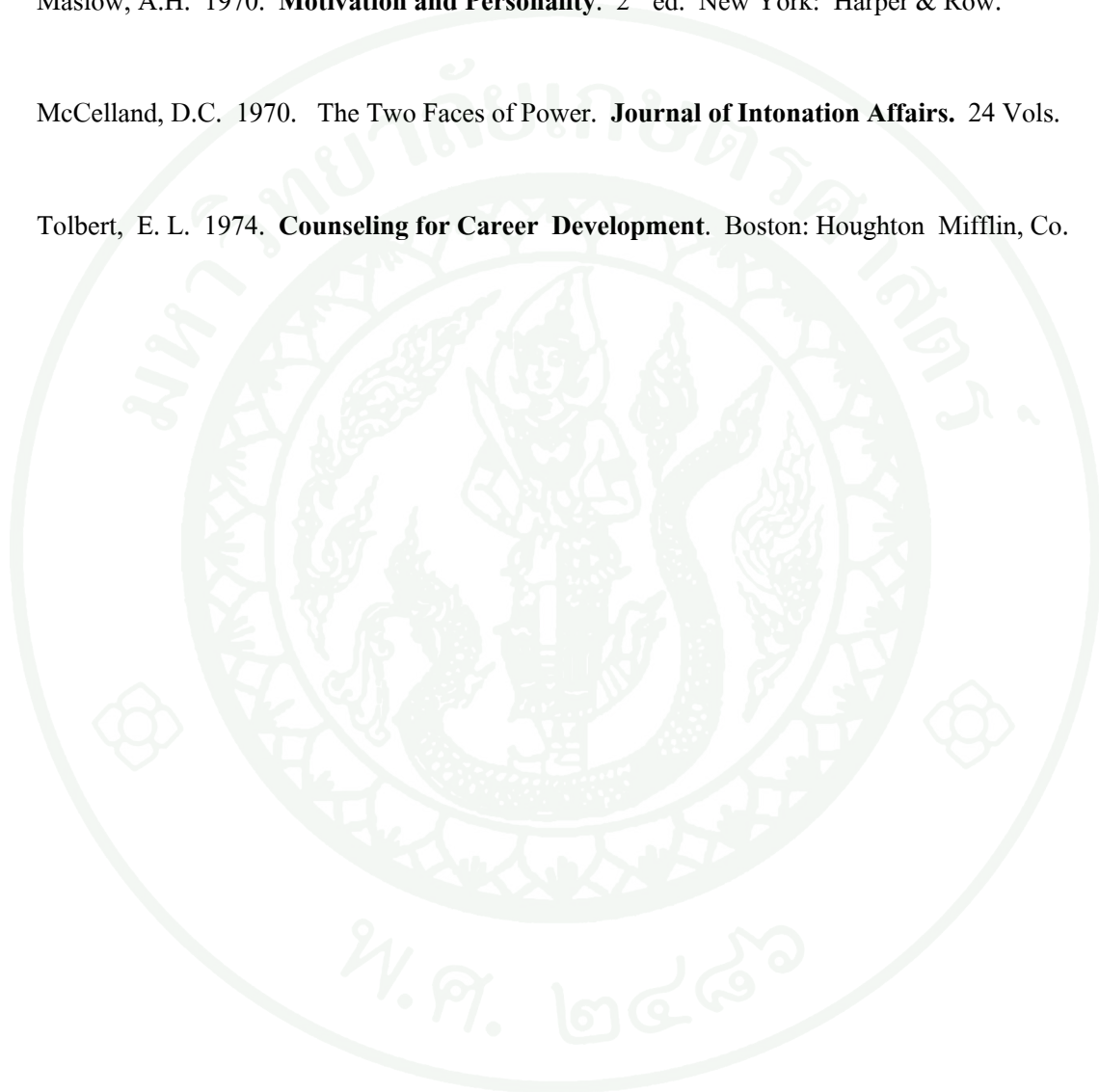
Kidd, J. R. 1973. **How Adults Learn**. New York: Association Press.

Knowles, M.E. 1970. **The Adult Learner: A Neglecter Species**. Houston: Gulf publishing Co.

Maslow, A.H. 1970. **Motivation and Personality**. 2nd ed. New York: Harper & Row.

McCelland, D.C. 1970. The Two Faces of Power. **Journal of Intonation Affairs**. 24 Vols.

Tolbert, E. L. 1974. **Counseling for Career Development**. Boston: Houghton Mifflin, Co.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ดร.วสันต์ ทองไทย
สถานที่ทำงาน สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. ดร.ปิยะพงษ์ ไสยโสภณ
สถานที่ทำงาน สาขาพัฒนาชีวิตศึกษา
ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. คุณ ดวงตา จำนงค์
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์
สถานที่ทำงาน ศูนย์การศึกษานอกระบบการตามอัธยาศัยอำเภอเมืองนนทบุรี

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ โทร. 0-2579-7143 ภายใน 1825

ที่ ศร 0513.10907/

วันที่ 25 มกราคม 2553

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.วสันต์ ทองไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวกัญญาพัชญ์ ภาควิชาศึกษาศาสตร์ นิสิตปริญญาโทสาขาวิชาพัฒนาอาชีวศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพของนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี” ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ จิวเจริญสกุล	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
2. ดร.จินตนา กาญจนวิสุทธิ	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
3. ดร.สมภพ สุวรรณรัฐ	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ในการทำวิจัยดังกล่าว นิสิตจำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบด้านเนื้อหา เพื่อให้มีความสอดคล้องความถูกต้องและสมบูรณ์ตามขั้นตอนกระบวนการวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป ภาควิชาพิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านวัดผลและประเมินผลโดยตรงเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาตรวจสอบแบบสอบถาม เพื่อให้คำแนะนำข้อเสนอแนะแก่นิสิตได้แก้ไขปรับปรุงให้มีความถูกต้อง และความสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลจริงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ จิวเจริญสกุล)

หัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

ภาควิชาอาชีวศึกษา

โทร.02-579-7143 ต่อ 261,262

โทรสาร 02-579-0203

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ โทร. 0-2579-7143 ภายใน 1825

ที่ศธ 0513.10907/

วันที่ 25 มกราคม 2553

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.ปิยะพงษ์ ไสยโสภณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวกัญญาพัชญ์ ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพของนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี” ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สุรัช จิวเจริญสกุล	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
2. ดร.จินตนา กาญจนวิสุทธิ	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
3. ดร.สมภพ สุวรรณรัฐ	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ในการทำวิจัยดังกล่าว นิสิตจำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบด้านเนื้อหา เพื่อให้มีความสอดคล้องความถูกต้องและสมบูรณ์ตามขั้นตอนกระบวนการวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป ภาควิชาพิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านวัดผลและประเมินผลโดยตรงเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาตรวจสอบแบบสอบถาม เพื่อให้คำแนะนำข้อเสนอแนะแก้ไขได้แก่ไปปรับปรุงให้มีความถูกต้อง และความสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลจริงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรัช จิวเจริญสกุล)

หัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

ภาควิชาอาชีวศึกษา

โทร.02-579-7143 ต่อ 261,262

โทรสาร 02-579-0203

ภาคผนวก ค
หนังสือเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

ศร 0513.109/

(สำเนา) ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 พหลโยธิน จตุจักร กรุงเทพฯ 10900
25 มกราคม 2553

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี
(คุณ ดวงดา จ้างนงค์)

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวกัญญาพัชญ์ ภาควิชาพัฒนศึกษา นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาพัฒนอาชีวศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพของนักศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี” ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สุรัช จิวเจริญสกุล	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
2. ดร.จินตนา กาญจนวิสุทธิ์	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
3. ดร.สมภพ สุวรรณรัฐ	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ในการทำวิจัยดังกล่าว นิสิตจำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบด้านเนื้อหา เพื่อให้มีความสอดคล้องความถูกต้องและสมบูรณ์ ตามขั้นตอนกระบวนการวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป ภาควิชาพิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านกระบวนการเรียนรู้โดยตรงเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบแบบสอบถาม เพื่อให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ แก่นิสิตได้แก้ไขปรับปรุงให้มี ความถูกต้องและความสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลจริงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรัช จิวเจริญสกุล)

หัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

ภาควิชาอาชีวศึกษา

โทร.02-579-7143 ต่อ 261,262

ที่ ศธ 0513.109/

(สำเนา)

ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

50 พหลโยธิน จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

1 กุมภาพันธ์ 2553

เรื่อง ขออนุญาตออกรายการในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี
(คุณ ดวงตา จำนงค์)

ด้วย นางสาวกัญญาพัชญ์ ภาควิชาศึกษาศาสตร์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาพัฒนาอาชีวศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพของนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี” ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ จิวเจริญสกุล	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
2. ดร.จินตนา กาญจนวิสุทธิ์	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
3. ดร.สมภพ สุวรรณรัฐ	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ในการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย โดยการตอบแบบสอบถาม ภาควิชาฯ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ นางสาวกัญญาพัชญ์ ภาควิชาศึกษาศาสตร์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อนำข้อมูลที่ได้นำประกอบการเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วยและขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.สุรัชย์ จิวเจริญสกุล)

ภาควิชาอาชีวศึกษา

หัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

โทร.02-579-7143 ต่อ 261,262

โทรสาร 02-579-0203

แบบสอบถาม

เรื่อง ความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพของนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นในการประกอบอาชีพ

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพ

ขอให้ผู้ตอบ แบบสอบถามตามความเป็นจริงทุกประการ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์กับนักศึกษา

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ☒ ลงในช่อง ☐ ตามความเป็นจริง

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

2. อายุ.....ปี (นับอายุเต็ม)

3. คะแนนเฉลี่ยสะสม (GPA) ในปัจจุบัน

- ☐ 1.51-2.0 ☐ 2.01-2.50 ☐ 2.51-3.00
☐ 3.01-3.50 ☐ 3.51-4.00

4. อาชีพของบิดา

- ☐ รับราชการ ☐ รับจ้าง ☐ ธุรกิจส่วนตัว
☐ พนักงานบริษัท ☐ เกษตรกรรม ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

5. อาชีพของมารดา

- ☐ รับราชการ ☐ รับจ้าง ☐ ธุรกิจส่วนตัว
☐ พนักงานบริษัท ☐ เกษตรกรรม ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

6. สถานภาพของบิดา-มารดา

- ☐ อยู่ด้วยกัน ☐ แยกกันอยู่ ☐ หย่าร้าง
☐ บิดาเสียชีวิต ☐ มารดาเสียชีวิต ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

7. ผู้ปกครองท่านคือ.....

8. ท่านมีสมาชิกครอบครัวจำนวน.....คน

9. ภูมิลำเนา

- ☐ กรุงเทพมหานคร ☐ จังหวัดนนทบุรี
☐ ต่างจังหวัด โปรดระบุชื่อจังหวัด.....

10. ก่อนเข้าศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ท่านสำเร็จการศึกษาระดับใดมา

- ☐ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ในระบบ)
☐ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (นอกระบบ)
☐ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช)

11. ระดับการศึกษาของบิดา มารดาและผู้ปกครอง

ระดับการศึกษา	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย	ระดับปริญญาตรี	ระดับปริญญาโท	ระดับปริญญาเอก
บิดา						
มารดา						
ผู้ปกครอง						

12. ระดับรายได้ของบิดาที่ได้รับเฉลี่ยต่อเดือน

☐ ต่ำกว่า 5,000 บาท/เดือน☐ 5,000- 10,000 บาท/เดือน☐ 10,001-15,000 บาท/เดือน☐ มากกว่า 15,000 บาท/เดือน☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

13. ระดับรายได้ของมารดาที่ได้รับเฉลี่ยต่อเดือน

☐ ต่ำกว่า 5,000 บาท/เดือน☐ 5,000- 10,000 บาท/เดือน☐ 10,001-15,000 บาท/เดือน☐ มากกว่า 15,000 บาท/เดือน☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อ

คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ตามความเป็นจริง

ข้อ ที่	ความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย มาก
ด้านเหตุผลส่วนตัว						
1	ต้องการเลือกเรียนต่อตามความสนใจของตนเอง					
2	ต้องการพัฒนาตนเอง					
3	ต้องการมีความรู้					
4	ต้องการมีความสามารถที่สูงขึ้น					
5	ต้องการ โอกาสในการเลือกงาน					
6	ต้องการเงินเดือนสูง					
7	มีธุรกิจครอบครัวรองรับ					
8	ต้องการเพิ่มคุณวุฒิทางการศึกษาให้สูงขึ้น					
9	ต้องการนำความรู้ไปใช้ในอนาคด					

ข้อ ที่	ความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อ	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย มาก
ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง						
10	เลือกเรียนเพราะบิดา / มารดาเป็นผู้แนะนำ					
11	เลือกเรียนเพราะญาติ / พี่น้องแนะนำ					
12	เลือกเรียนเพราะรุ่นพี่แนะนำ					
13	เลือกเรียนเพราะเพื่อนแนะนำ					
14	เลือกเรียนเพราะผู้ปกครองแนะนำ					
15	เลือกเรียนเพราะเห็นความสำเร็จของผู้อื่น					
ด้านลักษณะของสถาบัน						
16	สถาบันที่เลือกเรียนต่อนั้นมีชื่อเสียง					
17	สถาบันที่เลือกต่อนั้นมีมาตรฐานในการจัดการศึกษา					
18	มีสาขาที่ต้องการเลือกเรียน					
19	สถาบันมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ดีและสื่อการสอนที่ทันสมัย					
20	สถาบันมีอาจารย์ที่มีชื่อเสียง					
21	ชอบรูปแบบนักศึกษาของสถาบันนั้น					
22	มีค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียนไม่สูงมากและกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นในการเลือกประกอบอาชีพ

คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ตามความเป็นจริง

ข้อ ที่	ความคิดเห็นในเลือกการประกอบอาชีพ	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย มาก
ด้านสังคม						
23	ต้องการมีชื่อเสียงในสังคม					
24	ต้องการความสำเร็จในอนาคต					
25	ต้องการความยอมรับทางสังคม					
26	ต้องการแสวงหาประสบการณ์ใหม่-เพื่อนใหม่					
27	ต้องการให้ผู้อื่นแสดงความชื่นชม					
ด้านการประกอบอาชีพ						
28	ต้องการโอกาสเข้าสู่ตลาดแรงงาน					
29	ต้องการมีความรู้เฉพาะด้านอาชีพ					
30	มีความสามารถตรงกับความต้องการ ตลาดแรงงาน					
31	คาดว่าจะมีความก้าวหน้าในอาชีพ					
32	ต้องการสร้างฐานะทางการเงิน					

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพ

คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง □ ตามความเป็นจริง

ข้อ ที่	ปัญหาและอุปสรรคในการเลือกศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ	ระดับปัญหาและอุปสรรคของความ คิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย มาก
33	ไม่มีแหล่งเงินทุนเพื่อการศึกษา					
34	พินความรู้ในด้านการศึกษาอื่น					
35	ขาดความรู้เรื่องในการศึกษาต่อ					
36	ไม่มีแหล่งเงินทุนเพื่อประกอบอาชีพ					
37	ขาดความรู้ในการเลือกประกอบอาชีพ					
38	ไม่มีความสามารถในด้านอาชีพที่ต้องการ					

ขอขอบคุณที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

ประวัติการศึกษา และการทำงาน

ชื่อ –นามสกุล	นางสาวภิญญาพัชญ์ ภาคย์พิริยะกุล
วัน เดือน ปี ที่เกิด	2 ธันวาคม 2520
ประวัติการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลนนทบุรี
ตำแหน่งปัจจุบัน	ครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชนราชพฤกษ์
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี